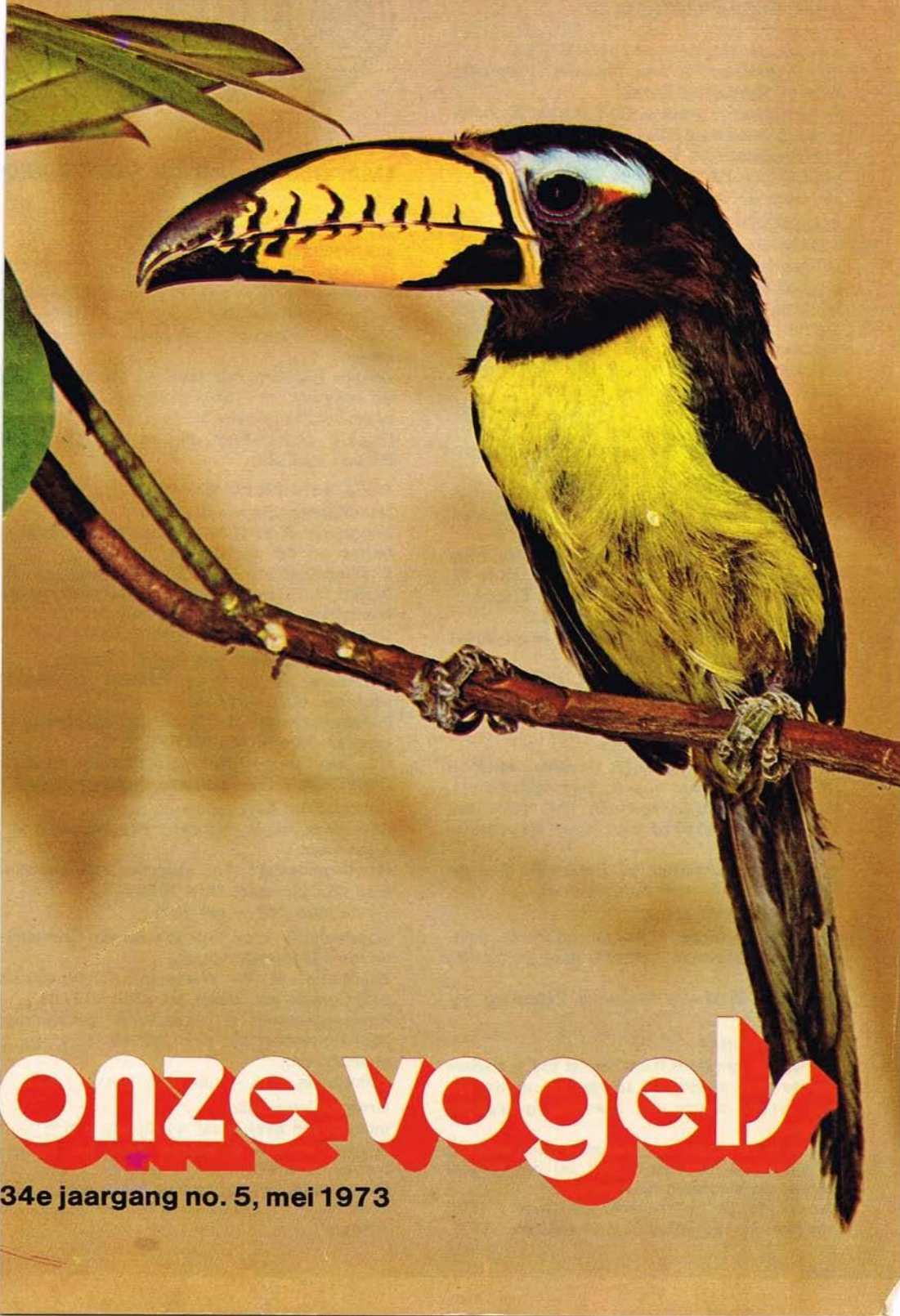

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

onze vogels

34e jaargang no. 5, mei 1973

Ussel

De

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppe, telefoon (05220) 5 38 84.

Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 2, Mollenpolle, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, tel. (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Pater Hafkenscheidstraat 11, Ulft, tel. (08356) 10 71.

District Utrecht: J. G. Harskamp, Pr. Beatrixlaan 25, IJsselstein, tel. (03478) 21 25.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, tel. (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: P. J. Dissel, Hemelslei 75, Sittard, telefoon (04490) 65 62.

CONTACTPERSONEN

TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48 voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55 voor kleur- en postuurkanaries.

H. Butter, Amstelstraat 60, Beverwijk, telefoon (02510) 3 36 17 voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.

De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLAND

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 15,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 16,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 1560 74 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebravinkenclub

Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam 20, Tel. 010-271713.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43984 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a.d. Rijn t.n.v. N.Z.C.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Prikkorf 203, Hoogvliet, tel. (010) 16 54 96.

Penningmeester: J. Sloof, Dr. Schaepmanlaan 10, Heeze, tel. (04907) 18 76.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.

Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalseaan 38, Nijmegen. Giro 28 87 832.

Contributie f 13,— per jaar.

Speciaalclub voor liefhebbers van insekten en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. W. Wareman, Schermerhoek 375, Capelle a.d. IJssel, tel. (010) 50 27 66.

Penningmeester: W. Ouwehand, Dahliastraat 40a, Rotterdam 25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.

Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Grasparkietenclubs

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

VOGELS

BLAD VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

J. E. van Berkel
A. J. van der Wal
A. J. R. Walraven
A. J. R. Rijniers
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie aanvaardt de uitgever geen enkele aansprakelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en non-lijden — met een zakelijk karakter, zijn voorwaarden en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

De kleine annonces, voor afdelingen — leden en non-lijden — op „Onze Vogels“ van zuiver partikuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,— per advertentie.

Voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod“.

WAGEN OVER?

LEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 7, Lochem.

ROEVENKANARIES aan: M. van Woezik, Regensesselaan 378, Den Haag.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ROEVENVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN ROEVENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Bisschopstraat 80, Dalven.

ROEVENPARKIETEN EN BASTAARDEN MET ROEVENKANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

ROEVENPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, t. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 25 juni 1973

IN DIT NUMMER

	pag.
Bepanting in en om de volièrè	196
De kleine vogel met het gouden hart: de lahol	197
Grootte en type in de grasparkiet	200
De chromosomen van onze vogels	203
Juist of onjuist, zinvol of zinloos	205
De Baltimore troeppiaal	207
Dolksteekduiven	209
Muskaatjes horen erbij	212
Pietpraat (12)	215
Wel de naam, niet de zang	216
De witborst gouldamadine	217
Arassari's	219
De grauwe klauwier	220
De vuurkruintangara	221
Mijn kweek met de rozeborstbaardparkiet	224
De Scotch kanarie	226
Boeknieuws	231 en 233
Kannibalisme bij huismussen	231
Carpodacus frontalis	232
Belangrijke mededelingen	234

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Geco	198
Beaphar, Raalte	198
Holley, Delft	198
Wirika, Schijndel	202
404 Insecticide	202
Ornisa, Tilburg	205
Cédé, Tilburg	206
Vogelhandel Gorgon, Itegem (B.)	210
Jan D. Kappelle & Zn., Deventer	211
Veraka, Terheijden (N.Br.)	211
Vic van Heeswijk, Veghel	211
N.M.I., Luntenen	211
Benny Slagers, Enter (Ov.)	211
Van Waardhuizen	211
Blankestijn's Vogelhandel, Veenendaal	213
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Rijswijk (Z.H.)	213
Koens Algemene Boekhandel, Den Haag	214
A. P. v. Gils, Goirle	218
Geco	218
Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V., Alkmaar	218
Roupe v. d. Voort, Den Haag	225
Cédé, Tilburg	228
Uitslag „Witte Molen“ fotowedstrijd	229
Sluis	230
Harlinger Vogelhuis, Harlingen	233
Van Waardhuizen, Leiderdorp	233
Vozano's Vogelhandel, Vlaardingen	233
Hartveld Hoos & Heijermans B.V., Rotterdam	236
Witte Molen, Meeuwen (N.Br.)	236
Vraag en aanbod	237
Avimex, Amersfoort	238
Animali, Eindhoven	239
Beaphar, Raalte	239
Rein v. d. Veen, Goor	239
Witte Molen, Meeuwen (N.Br.)	240

Voorpagina: Arassari,
zie artikel op pag. 219

Ontwerp en druk: Steens N.V., boekdruk/offset,
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRI

SALVIA

Sali of vuursali noemt men ze ook wel. Een plantje dat tussen de eenjarige en vaste planten dient te worden gerangschikt. Meestal sterven ze namelijk na het tweede jaar af. Men kan ze heel goed zelf zaaien, in kweekbakjes onder glas, om ze dan later uit te planten.

We kennen verschillende variëteiten. Als men regelmatig de uitgebloeide bloemen uitsnijdt, ontstaat een tweede bloei, en op die manier kunnen we de gehele zomer van ze genieten. Eigenlijk mogen ze in geen enkele border ontbreken. Ze verlangen een zonnige standplaats, en wat de grondsoort betreft zijn ze geschikt

voor een goede tuingrond, maar ze weten zich ook wel op arme zandgronden te laten zien.

Bijzonder mooi is ook de **MESEMBRYANTHEMUM,**

wat middagbloem betekent. Ook deze kunnen we zelf zaaien, omstreeks maart-april en onder glas. Half mei moeten we ze dan uitplanten op een zonnige standplaats. De grond moet voor deze soort goed doorlatend zijn. De bloempjes gaan alleen in helder zonlicht open, vandaar de naam middagbloem.

FLORAV

40
jaar
NBvV

VINDT U HET OOK ZONDE
VAN DE TIJD OM DIE AAN
LEDENWERVING TE BESTEDEN?

NOU JA, ALS JE ER **TOEVALLIG** TEGEN AAN LOOPT
IS HET TOCH WEL AARDIG ER EENTJE MEE TE PIKKEN .....

DE KLEINE VOGEL MET HET GOUDEN HART: DE LAHOL

door Cees Scholtz

Eenmaal in het Lappendorp Ammernäs moesten wij constateren dat Martin geen woord te veel had gezegd. Tot diep in het dal lag de sneeuw, en op de top van de Kaissats was zelfs nog geen plekje door dooi zichtbaar. In Tjüllträsk was de ijsvloer nog altijd een 15 cm dik. Verslagen keken wij elkaar aan. Wij hadden niet gedacht een dergelijke bestand half juni te zullen aantreffen. Al onze oog gespannen verwachtingen waren bij deze aanblik als bij toverslag verdwenen. Geen vogel liet zich horen. De berken droegen geen enkel blaadje, alleen de kale takken torenden in de ijskoude lucht.

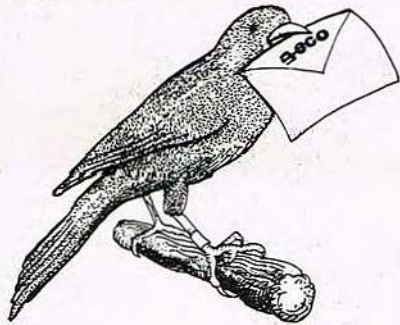
In Ammernäs hield een groep studenten van de universiteit van Lund een onderzoek naar de dichtheid van de vogelbevolking in de verschillende zones van het gebergte. Zij konden ons veel vertellen, als zij ons ter wille vonden zijn. Het waren bijzonder aardige jongelui, en ook prof. Anders Anemar gaf ons een overzicht van de vogelrijkdom van het gebied. Zij maakten ons duidelijk dat wij ons zo zorgvuldig opgezette plan om ons hoofdkampement in Marssivaggen op te slaan, volkomen uit het hoofd konden zetten. Er lag nog te veel sneeuw, en zelfs met ski's zou die tocht grote gevaren inhouden, want onder het sneeuwdek hadden zich stroompjes gevormd van smeltwater, zodat het verre van

betrouwbaar was. „Je vindt er geen vogel,” was de sombere voorspelling van onze studenten. De barmhertigjes, ieder jaar in grote aantallen aanwezig, vertoonden zich sporadisch. Met de uilen, zoals ruigpootuil en sper-

Bericht voor vogelkwekers!

Redfood

Roodpigment poeder voor het kweken van rode kanaries uit gele ouders en het opvoeren van frissere en donkerder rode kleur bij alle roodfactorige in- en uitheemse vogels.

geco postbus 7 Raalte

TONIKUM

begunstigt een gezonde ontwikkeling, en voorkomt konstitutionele groeistoornissen, bevordert in het algemeen een kleurrijke vedertooi.

beaphar
RAALTE HOLLAND

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVORDERT DE BROEDRESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 109 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

weruil, was het eveneens droevig gesteld. Toen wij vroegen ons behulpzaam te zijn bij het opsporen van vogelnesten, staakten de stemmen en verkilde de atmosfeer merkbaar. Buiten was de temperatuur al niet veel draaglijker toen wij naar ons kampement afdroepen. Nou, dat wisten wij dan. De omgeving zag er nog grimmiger en ongenaakbaarder uit dan ooit tevoren. Ik zou niet weten waar ik moest beginnen. Geen vogel zagen wij, en nog minder hoorden wij een geluidje, en dat in die immense omgeving, waar het toch een paradijs zou moeten zijn voor vogels.

Gelukkig bracht een verontruste ruigpootbuis ons weer tot andere gedachten. Wie we zouden wij met wat geluk niet met lege handen thuiskomen.

De volgende morgen gingen wij vroeg op pad om te zien hoe het hoog in de bergen met de vogels gesteld zou zijn. De naaldbomen waren al heel spoedig overgegaan in berken. Het pad voerde langs de Kaissats (dat in de taal der Lappen „hoge berg” betekent). Zachtjes floot de koperwiek zijn weemoedig liedje. Bij de oversteek van een beekje vonden wij zowaar het nestje van de roodgesterde blauwborst, de nachtegaal van het noorden met drie eitjes. Het legsel was nog niet vol tällig, en wij moesten wachten tot er jonger zouden zijn, dan was er de minste kans op verstoring. Het zou erom gaan spannen of dit juist voor ons vertrek zou gebeuren. Als het ons tegen zou zitten, gebeurde de geboorte niet nadat wij dit gebied verlaten zouden hebben, maar volgens de berekening zouden wij

De morinelleplevier heeft een fantastische schutkleur

zeker bij de geboorte aanwezig kunnen zijn. De klim naar boven werd steeds steiler, en onze matig getrainde body's kregen het zwaar te verduren. Overal sijpelde het smeltwater zodat onze laarzen in de weke bodem werden vastgezogen. Van de korte rustpauzes maakten wij gebruik om de rugzak af te geven en op onderzoek te gaan. In de lage begroeiing ontdekten wij het warm gevoerde nestje van de barmsijs. Het wachten was op de fondantkleurige eitjes. Op slechts een meter van de grond had een koperwiek zijn nest gebouwd, want koperwieken hebben hun wo-

ning altijd laag bij de grond. Het liefst onder takken op de kale bodem. Eenmaal over de bergrug hield alle vegetatie op en waren wij omringd door sneeuw. Er heerste een doodse stilte, geen vogeltje liet een geluidje horen. En toen er plotseling een mistbank over de Kaissats neerdaalde, werd alles nog mistroostiger dan het al was. Wij huiverden in onze dikke truien, en toen er even later een plensbui met hagel neerplensde, konden wij niets beter doen dan beschutting zoeken achter een grote kei. In die tijd maakte ik van de gelegenheid gebruik met de kijker de omgeving af te speuren. Tegen de sneeuwrand aan de overkant van een klein plasje zag ik plotseling een morinelplevier. „Lahol”, zegt de Lap. Ik was wel benieuwd wat de vogel van plan was. Onverwachts keerde hij om en liep zonder veel omwegen naar een sneeuwrij plekje. Ineens was hij als sneeuw voor de zon verdwenen. Ik begreep er geen sikkepit van en kon mijn ogen niet geloven. Zou hij dan toch een nest hebben? Mijn handen konden door de kou de kijker nauwelijks stilhouden, maar het kan natuurlijk ook aan de opwinding gelegen hebben. Met de walkie-talkie was het een koud kunstje verder klaarheid te verschaffen. Terwijl ik gespannen lette op wat er ging gebeuren, loodste ik mijn metgezel naar de plek waar ik Lahol het laatst gezien had. Een triomfantelijke kreet was het resultaat. Lahol had zijn geheim prijsgegeven. De vogel was door de hagelbui genoodzaakt zijn ene ei te verwarmen tegen al te sterke afkoeling. Eerst als het drielegsel voltallig is, begint hij met broeden. Het mannetje heeft alle zorg voor de eieren, en ook bij het grootbrengen van de jongen laat het wijfje zich niet zien. Dat is de taak van de man. Wel heeft het wijfje de verplichting de eieren te leggen. Wij zijn nadien heel wat keren naar boven gestiefeld en vonden nog enkele nesten. Op een zonnige dag namen wij ook de schuilhut mee naar boven om te zien hoe de morinel erop zou reageren. Voor ik in de schuilhut was verdwenen en de camera had ingesteld, was hij alweer lang en breed terug op zijn eieren. Hij was met geen stokslagen te bewegen zijn kleinnood te verlaten. Tenslotte hebben wij de hele zaak aan kant gezet, en zelfs toen was hij niet van zins het nest te verlaten. Het was aandoenlijk zoals hij tussen ons in trouw op zijn eieren bleef zitten. Zo nu en dan keek hij met een scheef kopje naar boven en speurde de hemel af. Het kon niet missen dat hij door zijn gedragingen ons opmerkzaam maakte op overvliegende ruigpootbuizerds, raven en kleinere jagers die het op zijn eieren hebben gemunt.

Wilden wij vriendschap sluiten met de kleine vogel hoog in het gebergte dan moesten wij geduld hebben. U als vogelliefhebber weet

dat maar al te goed. Uw gedragingen moet u aanpassen aan die van de vogels, en met eindeloos veel liefde en geduld leren ze u kennen en komen ze tot dingen waarvan een buitenstaander niet voor mogelijk houdt dat een vogel dit uit vrije wil zou doen.

Het was maar goed dat wij de plek door wat stenen hadden gemarkeerd, anders zouden wij door die oriëntatiepunten nimmer Lahol hebben teruggevonden. Dan nog bleek het bijzonder moeilijk de vogel door zijn perfecte camouflage op te merken. Soms sprong hij voor onze laarzen weg. Met slepende vleugeltjes en piepende geluidjes probeerde hij ons dan weg te lokken. Als dat niet lukte, vloog hij weg, een lager gelegen dal in. Onverwachts stond hij weer voor ons en zonder dralen schoof hij op zijn eieren. Uren hebben wij op een steen doorgebracht in zijn nabijheid.

De morinelplevier stapt zonder zich te bedenken op de eieren in mijn hand

Eindelijk durfden wij het aan de eieren onder zijn borst weg te halen. Ik voelde zijn hartje kloppen. Venijnig pikte hij in mijn vinger, maar week geen duimbreed van zijn kleinnood. De stakker begreep er niets van. De eieren lagen nu in mijn hand. Zou hij werkelijk in dat warme kuiltje gaan zitten? Lang behoefden wij niet te gissen. Zonder veel omwegen kwam hij naar zijn eieren en begon ze net zolang te keren en te rangschikken tot ze goed lagen. Zonder dralen nam hij er daarna op plaats, alsof het de gewoonste zaak van de wereld was. Zijn ene pootje wilde niet binnenboord en daarom hielp ik hem een handje. Voorzichtig tilde ik hem op tot vlak bij mijn gezicht. Plotseling bemerkte ik dat hij zich onrustig gedroeg, en ik vroeg me af wat er mis zou gaan. Lahol hield zijn kopje schuin omhoog en tuurde naar de staalblauwe hemel. Hoog in de lucht zeilde een ruigpootbuizerd. Hij drukte zich vaster in mijn hand, alsof hij daar bescherming zocht. Vele malen zijn wij bij deze kleine vogel uit het gebergte op bezoek geweest, een vogel die ons zo veel heerlijke uren bezorgde dat ik er nog steeds aan terugdenk.

W. Beckmann

GROOTTE EN TYPE IN DE GRASPARKIET II

Bij de ver doorgevoerde kweek met de grasparkiet hebben we a.h.w. een kunstmatige vogel geschapen, misschien beter gezegd: „een uit zijn evenwicht geslagen vogel”. Dit geldt niet zozeer voor type a als voor type b (zie fig.). Als we aan een vogel gaan sleutelen, bijv. grotere en zwaardere koppen, dan zal ook onherroepelijk het zwaartepunt van de vogel veranderen. Dit is geen bezwaar, mits we het gracieuze niet verstoren. Van type a kunnen we niets anders zeggen dan dat het een gracieuze vogel is.

Door training kan inderdaad veel bereikt worden, en zelfs vogel b zou een beetje hoger op stok komen te zitten, maar dat zou een momentopname zijn. De meest natuurlijke stand voor vogel b is nog iets verder uitgezakt dan in de fig. is aangegeven, dan zou die vogel ook zijn ruststand krijgen met het zwaartepunt boven de stok. Door de te zware onderborst en buik komt die vogel steeds terug in deze niet bepaald gracieuze houding.

Gevoeglijk kunnen we stellen dat ook hier in Nederland het tijdperk van de grote, zware en dikwijls lompe vogels voorbij is, voor zover het de tt-kooien betreft. Als keurmeester moeten we stellen „type gaat voor massa”. Het meest ideale is echter type gecombineerd met behoorlijk formaat, vandaar dat in onze kweekkooien het tijdperk van de grote, zware vogels nog lang niet voorbij is, want die hebben we nog broodnodig en zullen ze wel altijd broodnodig blijven houden.

Als we de eieren van vele vogelsoorten meten, zien we een aanzienlijke variatie in eiergrootte, en ditzelfde verschijnsel zien we nu optreden bij de grasparkiet. Door het jaren aan de gang zijnde domesticatieproces zien we een grote variabiliteit in eiergrootte. Vergelijkt u maar eens de eiergrootte van een

huis-, tuin- en keukenparkiet met de eiergrootte van eieren gelegd door een grote, zware pop. Dit verschil in grootte is aanzienlijk. We krijgen dus: grotere poppen leggen grotere eieren en daaruit komen grotere jongen, dit alles natuurlijk bij optimale voeding, maar dit is weer een hoofdstuk apart.

Bij het kruisen van kippenrassen onderling heeft men de volgende ervaring opgedaan. Haan groot ras × hen klein ras geeft eieren die even groot zijn als de eieren van het kleine ras, maar doen we het nu andersom en paren we haan klein ras × hen groot ras dan krijgen we eieren die even groot zijn als de eieren die door het grote ras gelegd worden. Nog duidelijker gesteld: de bastaarden geboren uit de paring haan klein ras × hen groot ras zijn veel groter dan de bastaarden geboren uit de paring haan groot ras × hen klein ras, maar toch zijn de oudervogels van hetzelfde ras; beide paringen zijn kruisingen tussen dezelfde rassen.

Hieruit heeft men geleerd dat de hen (of de pop) de grootte van de jongen bepaald. Hetzelfde zien we bij bastaardvogels; bijv. de paring kanarie × groenvink geeft grotere bastaarden dan de paring groenvink × kanarie.

Wij als grasparkietenkwekers zeggen: „**man prima type × pop groot formaat**”. De man mag klein zijn maar moet van prima type zijn en de pop zorgt voor de massa. **Foutief is de paring grote man × kleine, maar goed type pop**. Deze paring garandeert niet het type, maar garandeert wel dat de jongen qua formaat naar de pop gaan en niet naar de man.

Een man van een prima type kan echter zeer bedrieglijk zijn, nl. een die zijn type niet doorverft. Ergo, we moeten allereerst mannen

kweken die hun type wel doorvererven, en nu u weet dat type alleen maar een kwestie van juiste verhoudingen is, kunnen we ons daarop allereerst concentreren. Een betrekkelijk kleine man heeft ook een betrekkelijk kleine kop, maar hoewel deze kop dan niet groot is, kunnen de verhoudingen schedellengte-breedte-hoogte wel prima zijn. Kunnen we nu deze erfelijk vastgelegde verhoudingen overbrengen in een grotere vogel, dan wordt ook de kop, zonder dat deze verhoudingen verstoord worden, groter. Datzelfde geldt natuurlijk ook voor vleugeldracht en vleugellengte, lengte en diepte borstbeen enz. Reeds menigmaal heb ik op een keurbriefje van een man van 85 à 86 punten geschreven: prima type, maar in het geheel te klein, paren aan een zware pop. Misschien heeft die kweker mijn raad opgevolgd, met de mogelijkheid dat hij het jaar daarop prima jongen heeft gekweekt, maar het kan ook best mogelijk zijn dat de kwaliteit hem erg tegengevallen is en hij me nu niet meer aankijkt. In dat laatste geval heeft die man zijn type niet doorvererd, om de eenvoudige reden dat die man heterozygoot (dus verborgen bezit hij minder goede eigenschappen) vererfde, die hij voor een deel van vaderszijde maar voor een groot deel van moederszijde (de grote, zware pop) heeft geërfd.

Staat u in de beginperiode van uw carrière als parkietenkweker (dit geldt ook voor de al reeds gevorderden) dan is het een kwestie van het opbouwen van stammen die weliswaar voorlopig nog niet uitblinken in grootte, maar wel in type. Naast zo'n stam moet u echter zorgen dat u een lijn poppen kweekt die uitblinkt in formaat, dus brede borst, goede lengte, eventueel mogen ze gerust van het „longflighted” type zijn. De „buff-factor” mag ook gerust aanwezig zijn.

Voor het kweken van een goed type mannen moet u ook de poppen die daarvoor gebruikt worden selecteren op type en niet op massa. Dus de paring goed type man X goed type pop, vogels die qua bouw veel gemeen hebben, zoals goede pootstand, goede, strakke vleugeldracht, goede kopverhouding, enz. Na twee of drie jaar een dergelijke selectie toegepast te hebben, kweekt u type mannen die hun type dominant doorvererven. Het zijn juist deze mannen die u moet gebruiken voor paringen met de zware, forse poppen. Dan is het een kwestie zeer zuinig te zijn op deze qua type dominant verervende mannen. U bent nu aan uw uitgangspunt gekomen, en gaat u de paringen samenstellen van uw type man X massa pop. De jongen daaruit vererven veel van hun vaders type en veel van hun moeders massa, m.a.w. u kweekt forsere vogels van goed type, en dan krijgen we het verschijnsel dat uw kweekvogels op

tentoonstellingen tussen de 85 en 87 punten halen, maar de jongen daaruit misschien tussen de 88 en 90, en dan halen de mensen verbaasd hun schouders op als u wel die jongen van 88 à 90 punten wilt verkopen maar niet de oude vogels die amper aan de 86 komen. Want u weet dat die man van 86 zijn type **dominant doorvererft**, dus dat u het volgende kweekseizoen weer met goede t-vogels komt, maar de jongen gekweekt uit die dominant verervende man vererft die factoren **niet** dominant door, want zijn zware, forse moeder brengt factoren in die vogel die minder gunstig voor het nageslacht zijn. Voorlopig bent u al zo ver, mits u uw goede kweekmannen niet verkoopt, dat u ieder jaar weer met eigenkweek jongen van boven de 88 op de tt komt.

Maar u moet nog niet tevreden zijn, u kunt in de loop der jaren de kwaliteit van uw kweekvogels langzamerhand verbeteren, u kunt met behoud van het prima type kweekmannen kweken die ieder jaar iets forsere worden anderzijds kunt u uw forse kweekpoppen met behoud van hun massa toch een iets beter type inkweken. Bent u eenmaal zo ver, dan zullen de jongen, gekweekt uit zo'n koppel, steeds meer en meer die prima factoren die zij dan niet alleen meer van hun vader krijgen, maar voor een deel ook van hun zware, forse moeder, door gaan vererven. De kopers van uw vogels worden dan steeds meer en meer gevaarlijke concurrenten van u, maar dat mag geen bezwaar zijn.

Eén ding moet u goed in uw oren knopen. Vogels blijven kopen kost u handen vol geld, door systematisch met kennis te kweken, wordt u van koper verkoper.

(wordt vervolgd)

De

JSSSEL

WIRIKA

ELSCHOTSCHEWEG 15 - SCHIJNDEL (NED.) - TEL. 04104-2355

Wij bieden U vrijblijvend aan:

Napoleons	fl.	7,- p.p.	Rijstvogels	10,- p.p.
Zilver- en loodbekjes		7,- p.p.	Witte Rijstvogels	50,- p.p.
Bandvinken		7,75 p.p.	Saffraanvinken klein	20,- p.p.
Ekstertjes		7,75 p.p.	Zwartkop timalies	50,- p.st.
Vuurvinken		9,50 p.p.	Palm Tangara's	40,- p.st.
Goudmussen		9,- p.p.	Himalaya Sijsjes	20,- p.st.
Blauwfazantjes		9,- p.p.	Angola Roodbekwevers	11,- p.p.
Oranjekaakjes		9,- p.p.	Shama Lijsters	65,- p.st.
Goudbuikjes		10,50 p.p.	Bladvogels	50,- p.st.
Mozambique Sijsjes		12,- p.p.	Blauwvleugel Bladvogels	60,- p.st.
Edelzangers		12,- p.p.	Grote Groene Bladvogels	70,- p.st.
Geeibuik astrilde		15,- p.p.	Fairy Bluebirds	100,- p.p.
Geelstuit Edelzangers		15,- p.st.	Chinese Spottlijster	45,- p.st.
Dubbele Mozambiquesijsjes		15,- p.st.	Witkuifgaaien	45,- p.st.
Staalvinken		9,- p.p.	Jala merels	30,- p.st.
Dominicaïn Wida's		13,50 p.p.	Purperkopgaaien	100,- p.st.
Oost Afrikaanse Blauwfazantjes		11,- p.p.	Afrikaanse Glansmerels	20,- p.st.
Diucavinken		22,50 p.st.	Purper Glansmerels	25,- p.st.
Geelschouder Wida's		20,- p.st.	Driekleur Glansspreeuw	65,- p.st.
Geelnek Wida's		32,50 p.p.	Indische nonpareils	20,- p.p.
Konings Wida's		32,50 p.p.	Bruinkoportelanen	7,50 p.st.
Groene Tijgervinken		27,50 p.p.	Zwartkoportelanen	12,50 p.st.
Tijgervinken		9,- p.p.	Kala Bulbuls	17,50 p.st.
Muskaatvinken		8,- p.p.	Roodoorbulbuls	22,50 p.st.
Driekleurnonnen		8,50 p.p.	Witoorbuls	22,50 p.st.
Witkop- en Zwartkopnonnen		9,- p.p.	Oever Mynahs	17,50 p.st.
Blauwgrijze roodstaartjes		10,- p.p.	Herten Mynahs	22,50 p.st.
St. Helena fazantjes		15,- p.p.	Pagoda Merels	17,50 p.st.
Dubbele goudbuikjes		14,- p.p.	Grijskopmerels	17,50 p.st.
Angola blauwfazantjes		15,- p.p.	Indigovinken	17,50 p.st.
Roodkop amadines		25,- p.p.	Lazulivinken	20,- p.st.
Grenadine Wevers (op kleur)		25,- p.p.	Mexikaanse kernbijters	22,50 p.st.
Zambia Wevers		22,50 p.p.	Mexikaanse nonpareils	22,50 p.st.
Pigmeë duifjes		35,- p.p.	Blauwe bisschoppen	25,- p.st.
Rode steenduijjes		35,- p.p.	Grasparkieten	10,- p.p.
Diamantduifjes		20,- p.p.	Muisparkieten	45,- p.p.
Zwartmaskerduifjes		22,50 p.p.	Agapornis Personata	65,- p.p.
Zebradijjes		40,- p.p.	Agapornis Fisher's	60,- p.p.
Geelsnavel Peruidijjes		45,- p.p.	Agapornis Rosecollies	45,- p.p.
Groenvleugelduiven		60,- p.p.	Alexander parkieten	150,- p.p.
Senegalduiven		30,- p.p.	Goudvoorhoofdparkieten	65,- p.p.
Staalvlekduiven		30,- p.p.	Edelparkieten	70,- p.p.
Chinese kwartels		12,50 p.p.	Rode lorries	300,- p.p.
Witte Japanse kwartels		25,- p.p.	Roseborst Baardparkieten	70,- p.p.
Regen kwartels		20,- p.p.	Geeivoorhoofd Amazone	
Rodebos kwartels		22,50 p.p.	papegaaien, vanaf	175,- p.st.
Japanse Kwartels		17,50 p.p.	Grijze roodstaart papegaaien	
Francoline kwartels		22,50 p.p.	vanaf	200,- p.st.
Zilver Chinese kwartels		20,- p.p.	Rode kardinalen	25,- p.st.
Veelkleurenvinken		20,- p.st.	Groene kardinalen	35,- p.st.
Mexikaanse goudvinken		20,- p.st.	Deensbonte-, Albino-, en	
Himalaya putters		30,- p.st.	Lutino parkieten	12,- p.p.
Grijze Zebravinken		10,- p.p.	Valkparkieten	35,- p.p.
Witte Zebravinken		12,- p.p.	Nandaya parkieten	60,- p.p.
Beige Zebravinken		11,- p.p.	Taranta parkieten	60,- p.p.
Masker Zebravinken		14,- p.p.	Bruinoorparkieten	70,- p.p.
Zilvervleugel Zebravinken		14,- p.p.	Oranjevleugelparkieten	60,- p.p.
Japanse Meeuw'tjes		9,- p.p.	Kanarievleugelparkieten	55,- p.p.
Brillevogels		25,- p.p.	Geelmantellorries	300,- p.p.
Brillevogels groot		35,- p.p.	Halsband parkieten	35,- p.p.
Japanse nachtegale (pop)		15,- p.st.	Amazone kardinalen	25,- p.st.
Zilveroornachtgalen		45,- p.st.	Gele kernbijters	30,- p.st.
Blauwvleugelnachtgalen		40,- p.st.	Morgerammervinken	17,50 p.st.
			Mex. pestvogels	22,50 p.st.

TEVENS BIJEN WIJ U AAN EEN GROTE COLLECTIE TROPISCHE VISSSEN, PLANTEN EN AQUARIUM BENODIGDHEDEN. BRENG VRIJBLIJVENDE EEN BEZOEK AAN ONZE MAGAZIJNEN.

Conditie: niet franco, rembours. Min. order f 20,-. Verpakking f 2,- per kistje. Onze magazijnen zijn dagelijks geopend tot 6 uur. Zondags t/m 26 aug. tot 15.30 uur. In onderstaande plaatsen en data zijn wij met een grote collectie vogels voor verkoop.

Wormerveer: Hotel de Jonge Prins, Marktstr. 2, van 9.30 uur tot 2 uur, 9 juni.

Spijkennisse: Verenigingsgebouw „Het Contact“, Vredeshofstr. 14, van 9.30 uur tot 2 uur, 26 mei en 16 juni.

Schagen: Café de Posthoorn, Markt 20, van 10 uur tot 2 uur, 2 juni.

„WIRIKA“ - Elschotscheweg 15, Schijndel - Telefoon 04104-2355.

TROPISCHE VOGELS

TROPISCHE PLANTEN

TROPISCHE VISSSEN

404

INSECTICIDE doodt insecten
ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

JSSSEL

De

DE CHROMOSOMEN VAN ONZE VOGELS

De dragers van de erfelijke eigenschappen, de genen, zijn gelegen op chromosomen, draadvormige structuren, die tijdens de deling van een cel in de kern zichtbaar worden. Ze zijn in de cellen van alle levende wezens aanwezig, zowel bij planten als bij dieren. Het aantal chromosomen wisselt van soort tot soort, maar is voor iedere soort constant. Zo heeft de paardenspoelworm het kleinst mogelijke aantal, nl. twee; een bepaalde plant heeft meer dan 500 chromosomen. De mens heeft er 46; de aardappel 48.

Hoeveel chromosomen vindt men nu bij de meest gekweekte vogels, zoals grasparkieten, zebra-vinken en kanaries? Voorop gesteld dient te worden, dat bij de vogels het aantal chromosomen zeer moeilijk nauwkeurig te bepalen is. De vogels bezitten namelijk naast een aantal — grote — chromosomen, die we macrochromosomen noemen, zeer vele uiterst kleine chromosomen (microchromosomen), die moeilijk precies te tellen zijn. Dit komt omdat hun lengte minder dan één micron bedraagt (een micron is één duizendste van een millimeter). Ze liggen op de grens van wat met de allerbeste lichtmicroscopen nog juist zichtbaar is. Daarom zal men in wetenschappelijke publikaties meestal een afgerond aantal aantreffen.

De chromosomen van de grasparkiet (*Melospittacus undulatus*) zijn bestudeerd door Yamashina (1946) en Van den Brink (1959). Ze komen tot de conclusie dat de parkiet 58 chromosomen bezit, waarvan er 24 (12 paar) als macrochromosomen beschouwd kunnen worden.

Bij de Fringillidae, waartoe vink, sijs, putter en kanarie behoren, en de Ploceidae, waartoe mus, wever, zebra-vink en Japanse meeuw gerekend kunnen worden, ligt de vraag

naar het juiste aantal chromosomen nog veel moeilijker, omdat het aantal microchromosomen hier zeer groot is. Enkele jaren geleden is een aantal soorten, dat tot deze families behoort, op het Genetisch Instituut van de Rijksuniversiteit te Utrecht onderzocht. Bestudeerd werden van de Ploceidae: de huis-mus en de ringmus; van de Fringillidae: vink, keep, sijs en kanarie. Het bleek dat bij al deze vogels het totaal aantal chromosomen ongeveer 80 bedroeg, waarvan er 20 (10 paar) tot de macrochromosomen gerekend kunnen worden. Een afbeelding van de chromosomen van de ringmus ziet u in figuur 1; van de vink ziet u de chromosomen van vier delende cellen in figuur 2.

Zoals u waarschijnlijk wel zult weten, komen de chromosomen altijd in paren voor. Vindt men in een cel een chromosoom van een bepaalde lengte en vorm, dan moet men steeds een tweede chromosoom kunnen vinden, dat er precies hetzelfde uitziet. Een uitzondering vormen het X-chromosoom en het Y-chromosoom bij de vrouwelijke vogel, die geen partner bezitten. We kunnen daarom alle chromosomen naar hun grootte en vorm in paren rangschikken. Doen we dit voor de macrochromosomen van kanarie, sijs, vink en mus, dan krijgen we het beeld van figuur 3. U ziet dat bij alle soorten 10 „paar” grote chromosomen voorkomen, die bij de verschillende soorten tamelijk sterk op elkaar lijken.

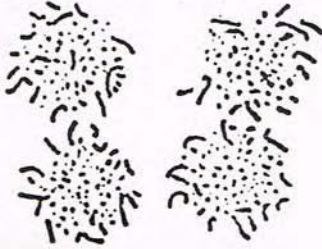
Als de chromosomen van mus en vink, die systematisch gezien vrij ver uiteen staan, zo sterk op elkaar lijken, kan men veilig aannemen dat ook zebra-vinken, Japanse meeuwen en andere kleine zaadetende volièrevogels hetzelfde aantal chromosomen bezitten.

Veerkamp vermeldt in zijn bekende boek over de kleurkanarie dat deze 18 chromosomen

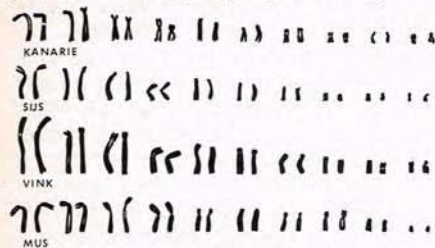

Figuur 1. Chromosomen van een delende cel van de Ringmus (*Passer montanus*). Verschillende chromosomen zijn reeds gedeeltelijk overlangs gespleten. De oorspronkelijke foto werd aan de hand van het microscopische beeld bijgewerkt (vergroting ongeveer 1500x).

Figuur 2. De chromosomen in vier delende kernen van de vink (*Fringilla coelebs*). Originele, niet bijgewerkte foto (vergroting ongeveer 1000x).

Figuur 3. De macrochromosomen van kanarie, sijs, vink en mus in paren gerangschikt naar hun grootte en vorm. Sommige chromosomen zijn reeds overlangs gespleten (vergroting ongeveer 1200x).

zou bezitten. Hij heeft dan echter de microchromosomen buiten beschouwing gelaten. Of men nu 20 of 18 macrochromosomen onderscheidt, is niet zo belangrijk. Het hangt af van waar men de grens tussen grote en kleine chromosomen trekt. Het is echter juist om te zeggen dat de kanarie 80 chromosomen bezit, omdat alle genetici er op het ogenblik van overtuigd zijn dat ook de kleine chromosomen bij de vogels wel degelijk echte chromosomen zijn, waarop genen liggen.

Dat de kanarie in totaal slechts 9 chromosomen zou bezitten, zoals in Pietpraat (sept. '72, blz. 402 en okt. '72 blz. 467) werd vermeld, is volkomen onjuist. In „grote” chromosomen gerekend, zijn er, afhankelijk waar men de grens trekt tussen grote en kleine, 18 of 20 chromosomen in iedere gewone lichaamscel aanwezig. Bovendien komen deze chromosomen daar steeds in „paren” voor, dus 9 of 10 paren.

Over de vorming van geslachtscellen wordt eveneens een volkomen foutieve voorstelling van zaken gegeven. Op blz. 467 (linksonder) staat: „van ieder chromosoom, dat de kanarie bezit, komt de helft in een zaadcel bij een man en bij de poppen komt precies de helft in een eicel”. De schrijver gaat er ook hier van uit dat een kanarie in totaal slechts 9 chromosomen bezit, en hij spreekt verder van gesplitste chromosomen (chromatiden) blz. 467.

De werkelijkheid is echter dat bij de vorming van de geslachtscellen (na afloop van de reductiedeling), van ieder oorspronkelijk chromosomen-„paar”. één enkel, ongepaard chromosoom in een zaadcel terechtkomt; resp. in een eicel achterblijft. Dus 10 macro- (grote) chromosomen en 30 microchromosomen. Nadat een zaadcel in een eicel is binnengedrongen, bevat de bevruchte eicel 80 chromosomen (20 macro- en 60 microchromosomen), die met uitzondering van de geslachtschromosomen van een popje (X en Y) alle weer in paren voorkomen.

Uit de ervaring die de beide schrijvers, de eerste als bioloog en de tweede als keurmeester, hebben opgedaan met het geven van cursussen, is hun wel gebleken dat de hier behandelde stof niet voor ieder even gemakkelijk is, maar publikaties hierover, ook in „Onze Vogels”, mogen naar onze mening onjuistheden, als nu gepubliceerd, niet bevatten. Het boekje van prof. Kühn is bestemd een goed boek; het dient echter wel juist te worden weergegeven.

Tenslotte nog een opmerking over een passage op blz. 402, waar o.a. staat: „in de praktijk werken we maar met één chromosoom”; „u moet dan de gehele formule zien als één chromosoom”; „het geslachtschromosoom van de kanariepop begint altijd met XY”. De opmerking: u moet de gehele formule zien als één chromosoom, is helaas al even onaanvaardbaar. Immers, naast de factoren, die op het X-chromosoom zetelen en diensgevolge geslachtsgebonden vererven, kennen we ook diverse factoren die niet geslachtsgebonden vererven. Menig kanariefokker weet reeds dat de aanleg voor deze niet-geslachtsgebonden verervende factoren verankerd ligt in genen, die zich op de autosomen bevinden. Derhalve hebben we in de praktijk wel degelijk met veel meer dan één chromosoom te maken, ook in onze formules. Overigens willen we de beste bedoelingen van Pietpraat niet in twijfel trekken. De hele verdeling van de chromosomen bij de reductiedeling is een ingewikkeld proces, waarbij men het spoor gemakkelijk bijster kan worden. Het is maar goed dat de natuur dit zelf regelt, want als wij het moesten doen, zou het vaak misgaan.

JSSSEL

De

Juist of onjuist, zinvol of zinloos

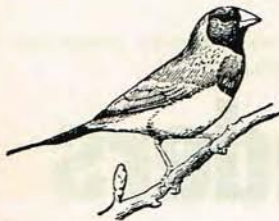
door J. Kuiper

U, dokter Verdonk, en u, meneer Spijker, worden door mij beschouwd als vakbiologen. Wat ik mij echter wel afvraag, is waarom vakbiologen er maar in blijken te slagen om datgene wat er gebeurt tijdens het voortplantingsproces over te brengen op mensen die als leken moeten worden aangemerkt. Het zal ook u duidelijk zijn dat het grootste deel van onze 40.000 leden daaronder valt. Teneinde ook deze mensen tenminste een globaal inzicht te geven in deze zeer complexe materie heb ik als schrijver van Pietpraat vereenvoudigingen toegepast. Daartoe heb ik aangegeven dat de te volgen methode kan afwijken van wat normaal wordt voorgeschoteld (blz. 402). Natuurlijk heeft u volkomen gelijk als u zegt dat de verstrekte informatie onjuist is, u gaat mij echter te ver als u suggereert dat ik het spoor bijster ben geworden. Ook ik weet bliksems goed dat een kanarie negen PAREN chromosomen heeft, maar wat koopt een leek voor deze wetenschap? De grootste moeilijkheid voor leken ligt al bij de basis van de theorie, namelijk bij de „moeilijke” woorden. Een paar schoenen drie meter uit elkaar gezet levert twee enkele schoenen op, maar dat kunnen we dan ook simpelweg constateren. Een paar chromosomen dat gesplitst wordt, levert twee enkele chromosomen op, dat is helaas niet te zien en daarom wordt het ook meestal niet begrepen.

Uitsluitend om die reden heb ik een chromosomenpaar een chromosoom genoemd en een enkele chromosoom een chromatide genoemd. U stelt terecht dat een kanarie negen (of tien?) paren chromosomen bezit; dat zou na de splitsing 18 chromosomen opleveren. Ter verduidelijking van het onderscheid tussen een chromosomenpaar en een chromosoom heb ik deze opzettelijk aangegeven als negen chromosomen en achttien chromatiden. And so what? Het verwijt dat ik praat

over HET geslachtschromosoom komt over alsof dat een vies woord zou zijn. Te uwer geruststelling: ook beter geïnformeerden als ik gebruiken dezelfde term. Over de vorming van de geslachtscellen het volgende.

Het is u misschien ontgaan, maar op dezelfde blz. 402 staat wel degelijk dat van de negen chromosomen er één het geslachtsbepalende chromosoom is, ik heb er inderdaad niet bij vermeld dat de andere acht dan autosome chromosomen heten. Waarom wel? Dit zou de materie wel completer, maar niet eenvoudiger maken. Ik heb geen half chromosoom in een eikel of een zaadcel gestopt maar negen chromatiden (blz. 467), dit past binnen het raam van de door mij toegepaste methode, ik heb deze methode consequent aangehouden. Blijkens binnengekomen reacties heeft de door mij gevolgde foute methode toch bij een aantal leken-leden van onze organisatie enig inzicht verschaft over wat er ONGEVEER gebeurt bij de bevruchting. En dat nu, mijne heren, was de intentie van de serie Pietpraat, niets meer en niets minder. Geen gescherf met termen als spermatogenese, macrochromosomen of microchromosomen, oocyten enz. enz., doch het verschaffen van enig inzicht in een bijzonder boeiende en moeilijke materie. Ik denk dat het ZINVOL is om de waarheid desnoods enig geweld aan te doen teneinde onbegrip te veranderen in het verkrijgen van een ietsepietsje begrip, vandaar. Nogmaals, u heeft gelijk, de informatie was niet geheel JUIST, het moet mij van het hart dat ik de soort en het niveau van de informatie verstrekt in uw artikel „de chromosomen van onze vogels” ONJUIST acht. Niet omdat er onwaarheden in zouden staan, maar omdat de kring van mogelijk begrijpende lezers m.i. te klein is. Zo kan dan volkomen juiste informatie ZINLOOS worden.

ORNISA

Fabriekstraat 6 - Tilburg (Centrum)

WEET U dat wij ook **ZATERDAGS** en **ZONDAGVOORMIDDAG** geopend zijn?

Wij kopen: alle soorten **Australische Prachtvinken**, **Parkieten**, **kanaries** enz. enz.

Tel: 013 - 42 22 93 - 42 25 04

Ussel

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

De controle van al onze produkten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

De /

P. Nuijten
Delaware,
Canada

DE BALTIMORE TROEPIAAL

Baltimore Oriole
Icterus galbula

Bij het mannetje is de kop, een gedeelte van de keel, rug en schouders zwart. Stuit, bovenstaartdekveren en de rest van het gevederte is oranje. Vleugelveren zijn zwart waarvan de grote dekveren witte punten hebben en de onder-vleugeldekveren oranje zijn. De buitenste zwarte staartpenen hebben oranje punten. De ogen zijn bruin, snavel is lang, scherp gepunt en zwart van kleur, de poten zijn eveneens zwart. Het popje is bruinachtig met zwarte vlekken, haar stuit geel, onderdelen geelachtig en wit, vleugels zwart met witte zomen en de staart is groengeel. De lengte is 18 tot 19 cm.

Lange tijd voordat de ornithologen hun werk begonnen hadden de vogels al namen die hun o.a. door Engelse kolonisten waren gegeven.

Deze mensen vergeleken de vogels met de in Europa voorkomende en aan de hand daarvan gaven ze die namen. Af en toe, zo bleek later, hadden zij ze juist gerangschikt, in andere gevallen, waar het vooral om onbekende soorten ging, maakten zij fouten. Ondanks dat bleven die eerst gegeven namen toch gehandhaafd. Zo behoort de Baltimore Oriole helemaal niet tot de orioles maar maakt deel uit van de familie der Icteridae. Overigens gelijken zij wel op de orioles die in Europa voorkomen en vandaar natuurlijk die vergissing.

De naam Baltimore is niet ontleend aan de gelijkgenaamde plaats in Amerika maar is aan ze

gegeven ter ere van Lord Baltimore's persoonlijke wapenkleuren. Lord Baltimore was de stichter van de katholieke nederzettingen in Maryland.

De Baltimore troepiaal valt op door zijn heldere oranje kleur. Ze verblijven het liefst in een omgeving met solitair of in kleine groepen staande hoge bomen in de nabijheid van water. Je treft ze dan ook zelden in de sterk beboste delen in het oosten en in de prairies van het middelste gedeelte van Noord-Amerika. Ten tijde van Columbus kwam deze soort waarschijnlijk minder voor of op zijn minst meer plaatselijk dan nu. Er is namelijk nogal veel veranderd in dat land. Door de komst van de immigranten zijn enorme gebieden ontbost en ontgonnen. Het gebied voor de Baltimores werd daardoor steeds groter. Op het ogenblik komen zij voor van het westen van Nova Scotia tot het midden van Alberta, van Georgia tot het midden van Louisiana en het zuidoosten van Texas. Gedurende de winter verblijven ze in het uiterste zuiden van de States, van het zuiden van Mexico tot het noorden van Zuid-Amerika. Omstreeks de eerste week van mei zien we ze weer terug in het zuidelijk deel van Canada. Eerst komen de mannetjes die zich direct gaan bezig houden met het reserveren van een boom waarin het nest gebouwd gaat worden en ze wachten dan enkele dagen tot de vrouwtjes zijn gearriveerd. Meestal kiezen ze een boom van een harde houtsoort. In de noordelijke staten zijn dat de Elmenbomen, in het westen de katoenbomen en in het zuiden is de notenboom favoriet.

De man verdedigt „zijn” boom met veel gezang. Het repertoire en de toonaard verschilt per vogel. Tijdens de broedtijd hoort men ook dikwijls luid geschreeuw dat zowel door de man als door de pop wordt voortgebracht, kennelijk een soort van waarschuwingssignalen. Je hoort diezelfde kreten ook nogal eens in het normale repertoire van de man. Wanneer de vrouwtjes zijn aangekomen wordt het zingen van de man steeds luider en begint het liefdespel. Het popje kijkt dan vaak quasi onverschillig toe wanneer haar aanstaande zijn vleugels en staart laat hangen, ze dan langzaam uitspreidt, zijn kop naar haar toe buigt en een melodieuze liefdeslied zingt. Nu en dan geeft hij zelfs een korte show in de lucht en terwijl hij rondfladdert zingt hij het hoogste lied. Binnen enkele dagen zijn de paren gevormd en neemt de nestbouw een aanvang. Het vrouwtje heeft dan de door haar man uitgekozen boom geïnspecteerd en een plaatsje uitgezocht om het nest te bouwen. Vermoedelijk bouwden ze heel vroeger deze nesten aan die uiteinden van takken welke boven het water hingen. Op deze manier waren de jongen erg veilig. Deze gewoonte is de Baltimore nog niet verleerd. Ze staan er op dat hun nest hoog boven een kale

plek komt te hangen. Nesten in bomen die langs een weg staan zijn altijd zodanig bevestigd dat zij boven de weg hangen. Dat nest is een waar kunstwerk. Van alle mogelijke takjes en plantenstengels wordt een grote buidel geweven die bevestigd is aan het uiterste einde van een tak. Het is indrukwekkend om haar – het popje bouwt alleen – bezig te zien. Het gaat vaak zo snel dat de bewegingen van haar snavel nauwelijks te zien zijn. De buidel, waarin uiteindelijk de kraamkamer wordt bevestigd, wordt ongelooflijk dicht en met een volkomen gelijk patroon geweven en geknoopt. Wanneer de buitenkant, de eigenlijke buidel, klaar is wordt deze van binnen op de bodem gevuld met mos, zachte plantendelen en haar. Daarna drukt ze met haar borst het geheel in een ronde vorm om tenslotte de binnenkant met zachte materialen te stofferen. Na vijf à zes dagen is het nest klaar. Het lijkt dan op een ongeveer 15 cm grote peer die aan de uiterste top van een tak hangt. Er worden 4 tot 6 blauwachtig-groene eitjes gelegd met bruine stippen. Het broeden duurt 12 tot 14 dagen en er is meestal maar één legsel. De jongen blijven ongeveer twee weken in het nest. Ze worden gevoerd met insecten, rupsen, torren, motten, luis en sprinkhanen. De eerste paar dagen worden ze uit de krop gevoerd, later krijgen ze via de snavel van beide ouders „hele” insecten voorgeschoteld. Als ze uitgevlogen zijn worden ze nog enige dagen door de ouders gevoerd maar ze zijn alras zelfstandig en scharrelen hun eigen kostje op. Als de man zijn huwelijksplichten is nagekomen en de jongen ook niet meer van hem afhankelijk zijn, verlaat hij zijn familie en leeft verder zijn eigen leven. Af en toe vindt je een aantal mannen bij elkaar vooral wanneer ze een gebied hebben waar het rijk is aan voedsel. Ze vormen echter geen vaste groep. De vrouwtjes blijven in het algemeen bij hun kroost totdat de tijd voor de trek naar het zuiden is aangebroken. Terwijl insecten hun voornaamste voedsel blijven zie je ze toch ook wel fruit verorberen. Je kunt ze dan vinden in boomgaarden en druiventuinen. De schade die ze daar aanrichten is ten opzichte van hun insectenverdelging te verwaarlozen. Laat in het seizoen scharrelen ze vaak op de grond om diverse zaden, o.a. van zonnebloemen, op te nemen. Daarna kun je steeds grotere groepen waarnemen. Ze zoeken elkaar dan meer en meer op om gezamenlijk naar het warmere zuiden te gaan. Enkele exemplaren nemen niet deel aan de trek en blijven achter. De lagere temperaturen kunnen ze wel weerstaan, doch het zijn vaak de korte dagen die het ze wat moeilijk maken. Er is dan weinig tijd om aan het toch al schaars verkrijgbare voedsel te komen. De bevolking helpt ze een handje en er worden wat voederplaatsen aangelegd. Mede hierdoor zijn zij dan in het volgende voorjaar de eersten.

DOLKSTEEKDUIVEN door P. J. de Penning

(Gallicolumbo Luzonica)

De dolksteekduiven komen oorspronkelijk uit Polillo (Philippijnen) en Luzon. Zij leven daar in bossen en boomrijke streken.

Overdag zijn ze vrijwel steeds op de grond te vinden op zoek naar allerlei eetbaars. Overnachten doen ze in de bomen. Hieruit blijkt dat het meer een „grondvogel” is. Evenwel niet zoals de grondduiven.

Vanzelfsprekend moeten we de volière aan hun

behoefte als „grondvogel” aanpassen. Hiertoe bedekken we een groot gedeelte van de volièrebodem met een flinke laag dennenaalden en/of bladeren. Ook planten we wat dichtgroeiende lage struiken waarin zij zich bij heet en warm weer met veel zonneschijn terug kunnen trekken.

Graag zitten ze 's-morgens en 's-avonds van de zonnestralen te genieten, maar overdag prefereren zij toch wat schaduw.

Pas gekochte exemplaren zijn nogal schuw en schrikken gauw. Na enige tijd worden ze wel wat aan hun nieuwe omgeving gewend, en zullen dan ook rustiger worden.

In enkele gevallen wordt er wel eens een exemplaar zo vertrouwelijk dat hij een meelworm uit de hand komt halen. Om dit te bereiken is echter veel geduld nodig en lang niet iedere duif zal zich hiertoe over laten halen. Ook na lange tijd in de volière doorgebracht te hebben, blijven ze nog schrikachtig. Men moet daarom een nachtelijk bezoek van een hond of kat zien te voorkomen. Dit kan namelijk de oorzaak zijn dat men de duiven de andere morgen met een ernstig beschadigde kop en vleugels zal vinden, doordat ze urenlang angstig rondgefladderd hebben!

Hun roep klinkt als een weemoedig „koeoeh”. Het beste kan men ze vogels van ongeveer gelijk formaat als „huisgenoten” geven. Zeker geen soortgenoten. Die zullen ze hevig achtervolgen, hoewel er toch wel individuele verschillen bestaan. De ene is soms bijzonder agressief terwijl de andere juist zeer vredelievend kan zijn.

Voorkomen is beter dan genezen, dus liever geen soortgenoten of andere duiven er bij.

De langwerpige rode vlek op de borst lijkt veel op een bloedende wond (dolksteek), doordat de veren op die plaats haarachtig zijn en een klein kuiltje vormen. Bovenzijde is grijs-groen met donkere velden, evenals de vleugels die bruine slagpennen hebben met zwarte punten. Hierdoor ontstaat een zekere bandvorming op de vleugels. De staartpennen zijn van dezelfde kleur als de vleugelpennen. Het geslachtsverschil is te zien aan de rode borstvlek die bij de duivin kleiner en minder fel rood is.

De vogels zijn ongeveer 25 cm. lang.

Wil men de Dolksteekduiven laten broeden, zal men moeten zorgen voor een goed beplante volière. Zij zullen dan spoedig aan gezinsuitbreiding gaan doen. In februari of maart gaan ze soms al met nestmateriaal slepen. Hiervoor gebruiken ze takjes en twijgjes van bomen, struiken en onkruid. Daarmee bouwen ze hun karakteristieke slordige duivennest. Soms moet

men ze helpen met een stevige onderbouw van gaas of ander materiaal. Anders bestaat de kans dat de eieren door het nest heen zakken en verloren gaan.

De balstroep van de doffer klinkt als een ruw „kroeoehh-koekoeh”. Daarbij zich „opblazend” als een kropperduif, en de staart tegen de grond gedrukt met de borst fier vooruit.

Eenmaal aan het broeden moet men oppassen voor nestverstoring. Als ze zich bedreigd voelen of schrikken, verlaten ze het nest en keren er meestal niet meer op terug.

Is men zo ongelukkig een verlaten broedsel te hebben kan men de eieren of jongen aan een paar lachduiven geven. Zij brengen ze over het algemeen goed groot.

Wel moeten de lachduiven te voren reeds gewend zijn om dierlijk voedsel te eten. Hun eigen voedsel mogen ze dan in het geheel niet hebben. De 2 eieren worden in 14 dagen uitgebroed, waarna de jonge duiven 10 dagen op het nest blijven. Na nog eens 2 weken zijn ze zelfstandig.

De duivin broedt meestal 's nachts, de doffer de rest van de dag. De rode vlek komt na ongeveer 6 weken door het grijze gevederte heen. Na 10 weken gelijken ze reeds precies op hun ouders.

Als voedsel gebruiken ze voornamelijk gierst, witzaad, pinda's (gemalen), milo, haver, hennep, zaden van naaldbomen en maïs. Ook oud witbrood, geraspte wortel, bessen, fruit en groenvoer worden graag gegeten.

Tijdens de broedtijd eten ze veel insecten. We moeten ze daarom een extra hoeveelheid meelwormen, miereneieren en eivoer geven. Het grit en de kalk moeten we nimmer vergeten.

De winter kunnen ze zonder kunstmatige verwarming buiten doorbrengen, mits we zorgen dat ze een tochtvrij nachtverblijf hebben.

Pas geïmporteerde exemplaren moeten met zorg geacclimatiseerd worden.

Daarna zijn het sterke vogels, die jarenlang in de volière kunnen blijven leven.

Als men dus de nodige moeite wil doen het deze dolksteekduiven naar de zin te maken, kan men veel plezier van deze mooie vogelsoort beleven.

VOGELHANDEL GORGON

(GORGON-BELLEKENS)

Mechelsesteenweg 84, 2598 ITEGEM - T. 015/242 92

Specialist van tangara, Yuhinas, sivas, sunbirds, kolibries, zeldzame lijster- en gaaiensoorten, Amerikaanse spotlijsters, Afrikaanse astrildes, grote mozambique, edelzangers, agaporniden, postuurkanaries, rode rotshaan.

Steeds 20 à 30 roofvogels in stock.

DE VOGELZAAK VAN STANDING.

Magazijnen open van 13 tot 20 u. - Zondag van 14.30 tot 17.30 u.
Op woensdag gesloten. Wij verzenden geen prijslijst.

Tangara's - Yuhina's - Kolibries - Rode Rotshaan steeds in stock

Wilt u volop gezonde jongen kweken?

Geef de oudervogels dan dagelijks

OPFOKVOER „K.O.”

Licht verteerbaar

Volledig gevitamineerd

Bevat alle bouwstoffen

Ook verkrijgbaar in een samenstelling MET ZUIVER PLANTAARDIG CAROTEEN voor alle roodfactorige vogels.

Verkrijgbaar bij Uw speciaalzaak.

Vraagt gratis monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN.

DEVENTER - POSTBUS 2 - TEL. 05700-139 27

“VERAKA”

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

“VERAKA”

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

*EEN ONSMAKELIJK
PRAATJE OVER EEN
SMAKELIJK VOGELDIEET;*

DANK ZIJ

VETTE KORREL

*GEEN PLAKKERIGE EN
DUNNE MEESTHEER.*

PRIJS PER KG F. 1,80

** UW WINKELIER
HEEFT HET.*

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

Deze combinatie van Vitamine B, mineralen en spoorelementen verbetert enorm de algemene conditie van al uw vogels. Betere broeduitkomsten, snelle en mooie bevedering, vooral na de rui. Voorkomt nervositeit, veren pikken en bloedarmoede. Bevordert de zang van alle zangvogels. Ook ideaal voor postduiven.

Verpakkingen f 1,35, f 3,15 en f 11,25 bij uw dierspecialzaak. Gratis PYM-folder: N.M.I. - afd. OV, postbus 40. Lunteren. Giro 919376.

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

Wij importeren „Quiko”, spec. Opfok en Conditievoer voor alle vogels!

Vogelhandel „BENNY SLAGERS”

Dorpsstraat 79 - Enter (Ov.)
Telef. 05478 - 682

's Zondags tot 2 uur.

De nieuwste Amerik. elektr. broedmachine geheel doorzichtig. 40 W., 220 V., met keerinr. en snap-action thermostaat, voor 24 kwartel of 18 kriel of 12 kip of andere eieren. Prima uitk. Ook als kunstmoeder te gebruiken. Folder op aanvraag.

f 84,-

franco huis remb.

VAN WAARDHUIZEN

LEIDERDORP - v. d. Valk Boumanweg 204
Telefoon 01710 - 3 08 37

MUSKAATJES HOREN ERBIJ

In veel kooien en volières treffen we ze aan, de muskaatvinken, afkomstig uit India, die daar bekend zijn onder de Engelse naam Commonspruce-finch.

Een zeer bekende en altijd verkrijgbare vogel, dus daarom zeer laag in de prijs.

Grote vluchten fourageren met elkaar en ze broeden ook in kolonies. Hieruit volgt dat we nogal tamelijk gemakkelijk kunnen vaststellen wat hun biotoop is.

Van nature zijn het echte zaadeters, zodat ze dus niet direct een afgebakend biotoop nodig hebben.

Meestal leven ze in de buurt van bebouwde akkers en bewoonde dorpen. Nestelen doen ze in een laag soort riet, b.v. alang-alang. Hun biotoop vertoont zeer veel overeenkomst met die van de nonnetjes. Ze klimmen en klauteren graag tussen riet en dat bevordert de nagelslijtage, zodat we, als we ze die gelegenheid verschaffen, van het nagels knippen af zijn.

De nesten worden tussen het riet gebouwd en zijn bolvormig. Ze maken ze in hoofdzaak van grove grassen of rietstengels en de afwerking is met fijnere materialen.

Het overwinnen levert weinig moeilijkheden op, als ze maar kunnen beschikken over een vorstvrij nachthok met wat extra verlichting. Als broedvogel is het toch nog wel een lastige soort. Ten eerste zitten we met het sexen, het gebeurt namelijk dikwijls genoeg dat

we jonge vogels kopen die later bij ons uitkleuren en dan maar gokken of het poppen of mannen zijn, het is niet te zien.

Het geslachtsonderscheid vindt men alleen in de zang van de man, en we zien hem dan zingen, want horen kunnen we het haast niet. Bovendien stellen ze om te broeden prijs op een zeer rustige omgeving die goed geplant is.

Alles bij elkaar genomen niet zo gemakkelijk te verwezenlijken, en toch zit er na een paar seizoenen de broeddrift wel in. Zelfs heb ik gezien dat ze een pas uitgevlogen jonge tijgervink zaten te voeren. Als je dat ziet dan denk je bij jezelf: voeren, dan ook broeden. In de meest begroeide hoek, waar ook wat riet stond, heb ik toen een halfgesloten nestkastje opgehangen met daarin een met de hand gevormd nestje.

En toen maar hopen dat ze daar gebruik van zouden maken. Dat gebeurde dan ook. Ze sleepten wat hooi en veertjes er naar toe, daarna zag ik ze nog maar af en toe en altijd een alleen.

Je hoopt dan maar op een nestje met eitjes, maar omdat ze verscholen zaten en rust erg op prijs stellen, ben ik nooit gaan kijken. Na ongeveer 3 weken zag ik ze allebei veel gekiemde zaden en meelwormen eten, die ze dan kennelijk aan de jongen gingen voeren, want ze verdwenen direct weer richting nest. Toen wilde ik wel eens werkelijk weten of ze

nu wel of niet jongen hadden en ik heb dat op een zeer voorzichtige manier gedaan. Eerst heb ik ze in de morgenuren, met zonsopgang, van het nest laten komen, en omdat het ontbijt altijd nogal tamelijk omvangrijk is, was er toen wel even tijd.

Heel voorzichtig, zonder al te veel herrie, in het nest gekeken, en inderdaad, er lagen 2 jongen en een eitje in.

Maar daarna zit je jezelf op te winden omdat ze niet ineens naar het nest verdwijnen, en dan denk je: was ik maar weggebleven.

Ringen heb ik ze maar niet gedaan. Achteraf bleek dit ook niet nodig, want net voor het uitvliegen zijn ze doodgegaan.

Waarschijnlijk zijn ze doodgegaan aan een z.g. avitaminose-complex, d.w.z. een gebrek aan bepaalde vitamines of misschien ook een tekort aan eiwitten. Toch blijf ik doorgaan, want ik heb al gehoord dat ze uitgebroed zijn door japanse meeuwtjes. Enfin, de aanhouder wint meestal. Om ze te zien klimmen en klauteren is al leuk om naar te kijken, want ook observeren en gewoon kijken naar onze vogels is een belangrijke fase van onze hobby en hoort er gewoon bij, anders zou je er nooit eens met een ander over kunnen praten.

Psychologie van de kouwe grond noem ik dat, maar zeer belangrijk.

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

ECHT, ZE PROEVEN HET ...

**ZE WILLEN
NIET ANDERS**

**V.V.R. VOGELVOEDERFABRIEK
KONINGINNELAAN 106
RIJSWIJK Z.H.
TELEFOON (070) 98 34 02**

VOGELS OVERAL

DOOR J. FISHER EN R. T. PETERSON

Een inleiding tot de algemene ornithologie. Dit boek is een neerslag van de ervaringen van de beide auteurs, die op het gebied van de populairwetenschappelijke benadering en het samenstellen van veldgidsen reeds hun sporen verdiend hebben. Ze zijn zondermeer te beschouwen als autoriteiten op het gebied van vogelherkenning in de vrije natuur. Een goed verzorgd boek voor wie zich wat meer wil oriënteren in de wereld van de vogels.

De prachtige kleurenillustraties zijn een voordeel. Enkele nadelen mogen echter ook niet vergeten worden. Soms zijn moeilijke woorden die wel in goed nederlands bestaan, niet vertaald. Daarentegen komen er zeer gezochte 'nederlandse' namen voor: witbuikgrondmiervogel en zuidpoolkip bijvoorbeeld. Tenslotte is de indeling in families zodanig geplaatst, dat het kopje van de tekst vaak een onderschrift bij het silhouet van de vorige familie lijkt. Overigens doet dit niets af aan het belang van deze uitgave.

Voor de vogelliefhebber is het belangrijk om iets te weten van de indeling in families van de vogelklasse. Tot nu toe waren deze feiten bijna alleen uit dorre wetenschappelijke literatuur te peuren en dat is voor de gewone liefhebber teveel gevraagd. Maar nu kan iedereen zich zonder moeilijk speurwerk en zonder al te hoge uitgave een behoorlijk beeld vormen van de gevarieerde vogelwereld en van de indeling in families. Het boek geeft interessante bijzonderheden over de evolutie, vogeltrek, broedbiologie, enz.

f 29,50 - f 32,- franko per post.

GEVEDERDE VRIENDEN
in tuin en bos

VINKENBASTAARDS door K. Speicher

Vinkenbastaards ontstaan uit kruisingen tussen kanaries en andere vinken, maar ook uit kruising van verschillende inheemse en buitenlandse vinken-soorten. Deze niet raszuivere vogels, zoals ze in de natuur niet voorkomen, onderscheiden zich door hun bijzondere verenkleed en hun eigenaardig gezang. Ze staan bekend als zeer levendige kamergenoten.

De auteur beschrijft de verschillende bastaards en hun verzorging; hij geeft op een heldere manier uitleg omtrent de beginselen van de bastaardkweek.

f 6,25 - f 8,- franko per post.

WILDZANGVOGELS door R. P. van der Mark

Wie vinkenbastaards zegt, zegt wildzang. Sedert onheuglijke tijden houdt de mens vogels als huisgenoten. En ondanks de in Nederland sterk beperkende bepalingen betreffende het in gevangenschap houden van Europese vogels, blijft de belangstelling hiervoor enorm groot. Naast de bespreking van gemakkelijk in een volière te houden zaad etende Europese vogels, is tevens grote aandacht besteed aan de meer eisen stellende insekten etende Europese vogels en aan de bastaardkweek.

f 9,50 - f 11,50 franko per post.

U kunt bestellen op de volgende wijze. Per giro: U vult de gewenste titels en het totaalbedrag in op een giroformulier aan postrekeningnummer 9727 ten name van KOENS algemene boekhandel, Bankastraat 10, Den Haag 2011.
Per brief(kaart): zonder postzegel te zenden aan KOENS algemene boekhandel, Antwoordnummer 1085 te Den Haag; u ontvangt dan de gevraagde titels met een acceptgiro ter inzage.

PIETPRAAT 12

Bent u al gewend aan de termen eumelanine en phaomelanine? Gelukkig, dan kunnen we verder gaan. De pigmentsamenstelling van de groene en de bruine hadden we besproken, nu is de agaats aan de beurt. Deze is beslist GEEN volpigmentvogel, want er heeft een vermindering van pigment plaatsgevonden. De groene heeft rb^+ , bij de agaats is dat rb geworden. Het symbool rb^+ staat voor de volledige aanwezigheid van de bruine phaomelanine. Als het plusteken wegvalt, wil dat zeggen dat bij die vogel de hoeveelheid phaomelanine verminderd (gereduceerd) is. Algemeen wordt dan gezegd dat de vogel uiterlijk veranderd is door het actief zijn van de eerste reductiefactor. Ja, u leest het goed, de eerste reductiefactor. Er bestaat ook nog een tweede reductiefactor, maar daar komen we wat verderop aan toe. Het totale pigmentbezit van een agaats bestaat dus uit zwarteumelanine en een verminderde (gereduceerde) hoeveelheid bruinphaomelanine. Tja, en dan nu de isabel. De groene heeft $z^+ rb^+$, bij de isabel is dat $z rb$ geworden. Er zijn twee plustekens weggefallen, en er is dus nogal wat veranderd. Goed opletend zult u constateren dat de z ook voorkomt bij de bruine en dat de rb ook voorkomt bij de agaats. Bij de isabel is de betekenis van het wegvallen van beide plustekens precies gelijk. De z geeft aan dat de zwarteumelanine is omgezet in bruineumelanine, de rb geeft aan de werkzaamheid van de eerste reductiefactor. Wat is dan het totale pigmentbezit van de isabel?

Ja, juist, bruineumelanine en een gereduceerde hoeveelheid phaomelanine. U weet vast wel dat het kleurbeeld van de isabel minder bruin is dan het kleurbeeld van de bruine. Dat is ook logisch, de bruine heeft al zijn phaomelanine nog, bij de isabel is daar een gedeelte van weggereduceerd, DUS is het kleurbeeld lichter. Snappu? Zoals reeds even werd aangevoerd, is er ook nog een tweede reductiefactor. Laten we die eens gezamenlijk onder de loep nemen. Het NIET werkzaam zijn van die tweede reductiefactor wordt aangegeven met rz^+ , als het plusteken wegvalt wil dat dus zeggen dat de tweede reductiefactor WEL actief is. Het symbool rb betekent dat de hoeveelheid bruinphao-

J. Kuiper

melanine wordt verminderd, het symbool rz betekent dat de hoeveelheid zwarteumelanine wordt verminderd. Er is dus een duidelijk en groot verschil tussen beide reductiefactoren. De tweede reductiefactor wordt meestal pastelfactor genoemd. Als nu de groene $z^+ rb^+ rz^+$ heeft en het plusteken van de pastelfactor valt weg, krijgen we $z^+ rb^+ rz$; inderdaad, een groenpastel. Het totale pigmentbezit van een groenpastel bestaat dus uit een verminderde hoeveelheid zwarteumelanine en de gewone hoeveelheid phaomelanine. Het pigmentbezit van de bruinpastel $z rb^+ rz$ is anders dan het pigmentbezit van de bruine $z rb^+ rz^+$. De pastelfactor heeft de hoeveelheid zwarteumelanine gereduceerd; wat ervan is overgebleven, wordt omgezet in bruineumelanine, en te zamen met de onveranderde phaomelanine bepaalt dat het totale kleurbeeld van de bruinpastel. De formule voor de agaats is $z^+ rb rz^+$, voor de agaatspastel wordt dat $z^+ rb rz$; bij deze vogel werken beide reductiefactoren. Het totale pigmentbezit van de agaatspastel bestaat dus uit gereduceerde zwarteumelanine en gereduceerde bruinphaomelanine. Het pigmentbezit van de isabel $z rb rz^+$ is besproken, het pigmentbezit van de isabelpastel $z rb rz$ is weer anders. Beide reductiefactoren werken, en buiten dat wordt ook nog de gereduceerde hoeveelheid zwarteumelanine omgezet in bruineumelanine. Het zal u duidelijk zijn dat de isabelpastel wel de lichtste pigmentkleur bezit; er is tweemaal gereduceerd en dan ook nog een keer omgezet. U slaakt misschien de verzuchting: „Hoe krijg ik dat allemaal in m'n kop." Niets aan de hand hoor, dat dacht ik in het begin ook. De beste methode is lezen, lezen, herlezen, herlezen, enz. enz. Er komt dan een moment dat u denkt het te verstaan. Zet dan eens de acht behandelde pigmentkleuren op een boterhammenzakje o.i.d. en zet er dan (zonder te spieken!) zelf het pigmentbezit van die verschillende vogels achter. Als u dat foutloos kunt doen, heeft deze serie aan haar opzet voldaan. In de volgende (laatste) pietpraat ga ik wat met andere factoren dollen. Leest u intussen vooral de vorige en deze aflevering nog eens door, de volgende aflevering zal daarvoor beslist makkelijker te begrijpen worden. Tot dan!

WEL DE NAAM NIET DE ZANG

De naam is mooi, nachtegaal, de zang is luid genoeg maar het is toch nog niet de zang van ons nachtegaaltje.

Met het bovenstaande bedoel ik de Japanse nachtegaal. Zijn stamland of land van herkomst is niet Japan maar China, waar hij leeft aan de voet van het Himalayagebergte.

In grote troepen bij elkaar leven doen ze niet, maar per paar in bosrijke streken waar ze een bepaald territorium hebben waar geen ander in mag komen. De nesten worden tamelijk hoog van de grond gebouwd en bestaan uit fijne materialen zoals gras, schorsdeeltjes, mos en ander fijn materiaal. Ze leven in hoofdzaak van besvruchten en veel insecten.

De broedperiode valt van september tot einde januari. Het zijn vogels die ontzettend veel baden, dus er is altijd water in de buurt. Om ze te wennen aan ons klimaat is niet veel tijd nodig. Ze zijn goed winterhard en kunnen dus gemakkelijk in de buitenvolière worden gehouden.

Al is de zang wat luid, ze worden veel binnenshuis gehouden in een ruime kooi. Ze reageren dan ook op geluiden die ze van buiten horen, zoals de zang van merels e.d.

Jaren achter elkaar heb ik ze gehouden, het meest voor de zang. Diverse poppen zette ik erbij maar nestelen was er niet bij.

Als ze bij kleine vogels zitten is het wel uitkijken geblazen want ze roven heel gemakkelijk eieren en jongen uit andere nesten. Toen ik besloot om ze dan toch maar op te ruimen kwam er iemand bij mij die het toch nog wel eens wilde proberen met dit paar. Hij had een ren van 2 x 2 x 1,5 m met een beschut nachthok van een 1/2 m³. De beplanting was niets anders dan een vlierboom en de vlucht werd ook nog bewoond door een koppel zebravinken en diamantduifjes.

Kortom hij heeft het koppel meegenomen en zou mij op de hoogte houden van de broedresultaten. Inmiddels was het juli.

Ongeveer een maand later kwam ik thuis en vertelde mijn vrouw dat de nieuwe eigenaar van de „jappen” zojuist had gebeld dat er 3 jongen waren. Toen ik daar kwam wilde ik direct naar de volière lopen, maar werd al gauw bij mijn mouw gepakt en naar de broedschuur gedirigeerd.

Vol trots liet hij me een kooi met een paar Japanse meeuwtjes zien. „Ja,” zei ik toen, „maar je zei nachtegaaljongen, 3 stuks totaal”.

Wat was het geval? De vogels waren nogal rap aan het nestelen geslagen bovenin de vlierstruik en er werden 4 eieren gelegd. Deze eieren waren voor alle zekerheid onder de Japanse meeuwtjes gestopt.

De broedtijd was 16 dagen geweest en ze werden volgestopt met opfokvoer en veel insecten zoals meelwormpjes, bladluis en bloedwormpjes. Vol verbazing keek ik naar het voeren door meeuwtjes met insecten. „Hoe heb je dat geflikt?”, zei ik vol verbazing.

Het antwoord was heel eenvoudig. „Zien eten doet eten”, zei de man en hij had ze een paar weken met Mozambique-sijsjes samen opgekooit en dit was dus het resultaat daarvan. Dan denk je wel eens bij jezelf: ik dacht dat ik veel wist maar dit is voor mij toch helemaal nieuw.

Kennelijk zijn echter 3 nachtegaaltjes te veel voor 2 meeuwtjes, want er is maar 1 man overgeschoten. Liever had ik een popje gehad, want ook deze man vertikt het om te nestelen, welke pop ik er ook bij zet. Het oudere paar is doodgegaan tijdens een volgende nestperiode. In hun stamland brengen ze ook maar één nest groot in de broedperiode. Het zijn vogels die voor een redelijke prijs in de handel zijn. Ze zitten altijd prachtig glad in de veren. De rui valt in de nazomer en verloopt altijd vlot.

In elk geval is het een vogel die weinig eisen stelt maar niet bepaald gemakkelijk voor naeltelt zorgt.

Ussel

DE WITBORST GOULDAMADINE

Foto's Horst Müller

Het was in 1966 in Johannesburg dat bij de heer F. C. Barnicoat de eerste witborst goulds werden geboren. Sedertdien heeft hij veertien generaties gekweekt en een zeer goede stam van deze mutanten opgebouwd.

In 1970 gelukte het hem voor het eerst om ook twee witborst geelkopgoulds te kweken.

De witborstfactor schijnt recessief te vererven en volgens Barnicoat ligt het als volgt:

Witborst x witborst geeft 100% witborst

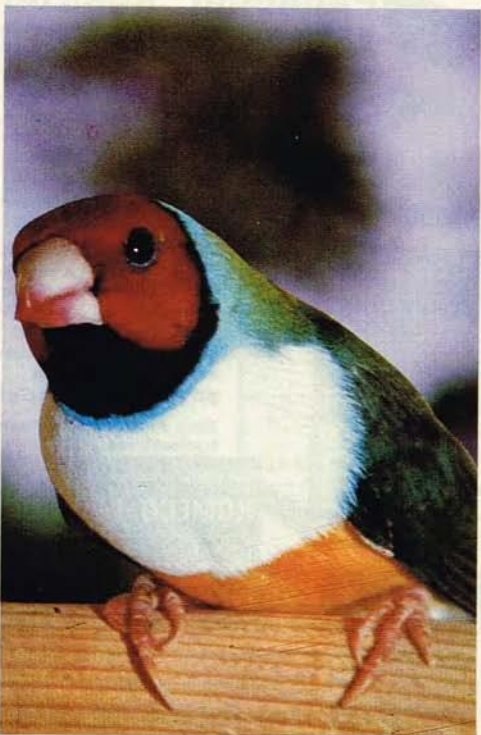
Witborst x split geeft 50% witborst en 50% split

Split x split geeft 25% witborst, 25% wildvorm en 50% split

Split x wildvorm geeft 50% split, 50% wildvorm

Witborst x wildvorm geeft 100% wildvorm met split voor witborst

De splitvogels zijn niet van de wildvormvogels te onderscheiden. Er is uiterlijk beslist niets dat

aangeeft het met splitvogels van doen te hebben, ondanks dat wel eens wordt beweerd dat deze vogels een valier blauwe borst zouden hebben.

Gezien de witborst bij zowel de zwartkop als de roodkopgould voorkwam, kon het niet uitblijven of deze mutatie zou zich vroeg of laat ook bij de geelkop openbaren.

Om tot die witborstgeelkop te komen, paarde Barnicoat een pop geelkop aan een witborst-roodkop man. De zus van die roodkop werd aan een geelkop man gepaard. Beide paren deden het bijzonder goed en brachten alleen roodkopgoulds. Barnicoat ging nu van de veronderstelling uit dat bij deze jonge vogels er een aantal waren die de witborstfactor in zich hadden en dat er een aantal waren die de geelkopfactor zouden bezitten.

In 1968 stelde hij uit die jonge vogels drie paren samen welke met elkaar 17 jongen voortbrachten. Hierbij waren o.a. 4 witborst-roodkoppen en 3 geelkopgoulds. Uiteindelijk was het dan in 1970 zover dat uit de nakweek van de laatstgenoemde de witborstgeelkopgoulds werden geboren.

Interessant is nog te vermelden dat van deze twee laatste vogels het geel op de kop wat helderder is dan bij de normale geelkoppen.

Helaas heb ik ze op onze tentoonstellingen nog niet in levenden lijve mogen aanschouwen. Gouldkwekers doet uw best.

**A. P. VAN GILS ORANJEPLEIN 21 - GOIRLE (HOLLAND)
TELEFOON 04247 - 15 79**

Napoleons	7,00 p.p.	Binsen astrildes	45,00 p.p.
Loodbekjes	6,00 p.p.	Spitsstaart amadines	35,00 p.p.
Zilverbekjes	7,00 p.p.	Gordelgrasvinkjes	40,00 p.p.
Ekstertjes	7,00 p.p.	Cerus amadines	35,00 p.p.
Goudmussen	8,00 p.p.	Driekleur pap. amadines	45,00 p.p.
Oranjekaakjes	10,00 p.p.	Diamantvinkjes	50,00 p.p.
Blauwfazantjes	8,50 p.p.	Rode druppel astrildes	55,00 p.p.
Teugelastrildes	10,00 p.p.	Groene druppel astrildes	70,00 p.p.
Mozambieksijsjes	10,00 p.p.	Roodkop papegaai amadines	120,00 p.p.
Staalvinkjes	8,00 p.p.	Roodkopgoulds	65,00 p.p.
Muskaatvinkjes	7,00 p.p.	Zwartkopgoulds	90,00 p.p.
Driekleurmonnen	7,50 p.p.	Geelkopgoulds	75,00 p.p.
Goudbuikjes	11,50 p.p.	Purper granaat astrildes	60,00 p.p.
Mex. Nonpareils	22,50 p.st.	Melba astrildes	40,00 p.p.
Indigovinkjes	20,00 p.st.	Blauw grijze roodstaartjes	12,50 p.p.
Witkeelpaapjes	20,00 p.p.	Groene tijgervinkjes	25,00 p.p.
Saffraanvinkjes	17,50 p.st.	Brilvogeltjes	20,00 p.p.
Bandvinkjes	8,00 p.p.	Shamaliesters ook popjes	55,00 p.st.
Tijgervinkjes	8,50 p.p.	Goudvoorhoofdbladvogels	40,00 p.st.
Zebrevinkjes grijs	9,00 p.p.	Groene bladvogels	55,00 p.st.
Zebrevinkjes wit	10,00 p.p.	Baardvogels diversen	45,00 p.st.
Jap. Meeuwjes	7,50 p.p.	Grasparkieten	14,00 p.p.
Diamantduifjes	17,50 p.p.	Deensbonte parkieten	17,50 p.p.
Groene Fruitduiven	85,00 p.p.	Litino's en Albino's	17,50 p.p.
Emerald duifjes	65,00 p.p.	Kanarievleugel parkieten	45,00 p.p.
Zebra-duifjes	25,00 p.p.	Fischerie parkieten	45,00 p.p.
Gele Man Kanaries	17,50 p.st.	Personatas	50,00 p.p.
Gele popkanaries	10,00 p.st.	Valkparkieten	40,00 p.p.
Witte rijstvogels	45,00 p.p.	Bourks 1973	45,00 p.p.
Paradijswidhas n.o.k.	10,00 p.p.	Roodrugparkieten 1973	45,00 p.p.
Dominicanerwidhas n.o.k.	10,00 p.p.	Grijze roodstaart papegaai	200,00 p.st.
Edelzangers	10,00 p.p.	Groene papegaaien v.a.	175,00 p.st.
Chin. dwergkwartels	10,00 p.p.	Glansmerels	22,50 p.st.
Zilverkwartels	15,00 p.p.	Pagodaspreeuwen	17,50 p.st.
Issabel kwartels	15,00 p.p.	Ekstermyhas	17,50 p.st.
Zilverdiamantduifjes	35,00 p.p.	Bankmyhas	17,50 p.st.

Verder vele soorten kleine tropische vogels in voorraad.
Wisselende voorraad. Wij vragen voor onze Export Grasparkieten jong, Australische prachtvinkjes.
Verzending rembours, kistjes v.a. f 2,50. Vracht rekening koper.
Zondags geopend van 10 tot 12 uur. In de week normale werkdag.

**Wanneer uw vogel
ziek is...**

Gecolina - K3

Een succesvolle kuur ter bestrijding van darmstoornissen, coccidiose, parathypus, cholera en pullorum. Ziekteverschijnselen zijn: mager worden, dunne afgang, lusteloosheid en roodbuikigheid (z.g. Belgische ziekte).

Ook de sluimerende ziekten die men niet bemerkt, maar waardoor uw vogels niet in konditie komen, worden door een Gecolina-K3 kuur bestreden. Voor kanaries, parkieten, vinken, putters en alle andere in- en uitheemse vogels.

geco

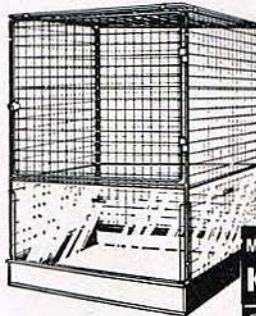
postbus 7 Raalte

Vraagt gratis folder

**NIUW! PARADISO - KOMECO
ZELFBOW VOLIERES**

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kool, maar een echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Hulskamp N.V.

KOMECO - DIVISION

POSTBUS 52 1E ALKMAAR

BON Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de **PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES**

Naam: .....

Adres: .....

Plaats: .....

ARASSARI'S

Tot de opvallendste verschijningen in de vogelwereld behoren zonder twijfel de toekans en de arassari's. Over toekans is reeds meerdere keren in *Onze Vogels* een artikel gepubliceerd, over arassari's echter zeer zelden. Daarom zullen we ons ditmaal eens met deze prachtige vogels bezighouden, te meer daar de prachtige voorplaat van dit nummer daar aanleiding toe geeft.

Arassari's zijn kleiner dan toekans en daarom zijn ze voor velen meer geschikt om ze te houden dan toekans, ze worden dan ook veel binnenshuis gehouden in kamervolières of grote vitrines. Toch hebben ook deze vogels aardig wat ruimte nodig en als ze binnenshuis gehouden worden, moeten we er voor zorgen dat de vitrine of kooi zodanig groot is, dat de vogels voldoende bewegingsvrijheid hebben.

Daar komt nog bij dat de vitrine zeer vaak en, als het goed is eigenlijk wel dagelijks, gereinigd moet worden, willen we geen vieze stinkboel krijgen.

Het beste is om boven de bodem van de vitrine een bodem van stevig gaas te maken, zodat de uitwerpselen door het gaas vallen en de vogel zich niet kan bevuilen als hij zich op de bodem ophoudt.

Persoonlijk geef ik er de voorkeur aan deze vogels in een ruime buitenvolière onder te brengen, dit komt de conditie van de vogels zeer ten goede.

Als er een goed nachthok aanwezig is, dat in de wintermaanden verwarmd kan worden, dan kunnen arassari's het gehele jaar in de buitenvolière blijven.

Bij vorst moeten ze ook overdag in het licht verwarmde nachthok blijven. Een juiste voeding is van groot belang voor het in conditie houden van deze vogels.

Als ze een te eenzijdige voeding krijgen van in hoofdzaak rijst, aardappelen en brood, worden arassari's al gauw te vet.

We moeten er voor zorgen dat ze het hele jaar klein gesneden vruchten te eten hebben en dat is tegenwoordig zeer goed mogelijk omdat het hele jaar vers fruit te koop is, dat

kan in de wintermaanden wel eens duur zijn, maar dat zullen we voor deze prachtige vogels over moeten hebben.

Naast hun dagelijkse portie fruit kunnen we in blokjes gesneden aardappelen of wat rijst geven. Beter is het om een brij te maken van oud brood, universeelvoer, gekookt ei, honing en water en hiervan balletjes te draaien.

Ter afwisseling kan ook gekookte rijst in plaats van oud brood worden gebruikt. Een of twee keer per week kan wat fijn gesneden rauw vlees worden gegeven. Als de vogels op deze wijze verzorgd worden, zullen ze het best naar hun zin hebben en er steeds goed uit zien, mits ze maar dagelijks een bad kunnen nemen.

Arassari's leven in Zuid-Amerika, waar ze in hoofdzaak in de oerwouden voorkomen. In het koude jaargetijde, als ze wat moeilijker aan rijpe vruchten kunnen komen, trekken ze naar de kuststreken.

Ze leven paarsgewijs en buiten de broedtijd blijven ze meestal in kleine groepen bij elkaar. Broeden doen ze in holle bomen en vaak worden ook oude nesten van spechten gebruikt.

Door vogelliefhebbers worden maar weinig pogingen ondernomen om arassari's tot broeden te krijgen en het geldt zowel bij toekans als bij arassari's als een bijzonderheid als de vogels in een volière tot broeden komen.

De vogel die op de omslag staat afgebeeld is de **Schrift-arassari** (*Pteroglossus veridis inscriptus*), zo genoemd naar de quasi lettertekens op de snavel. Het is een van de kleinste soorten en is slechts 33 cm lang. Het verschil tussen man en pop is goed te zien, bij haar zijn de keel en de zijkanten van de kop bruin.

Op de foto is de prachtige karmijnrode stuit helaas niet te zien.

Schrift-arassari's komen voor in West-Brazilië, Zuidoost-Columbia, Oost-Ecuador, Noord-oost-Peru en Noord-Bolivia.

Het is een prettige vogel voor de volière en omdat hij niet zo groot is, ook geschikt voor een ruime vitrine binnenshuis.

De Grauwe Klauwier

GEEN ZACHTZINNIG VOGELTJE

Foto: Horst Müller

Na een zwerftocht door de natuur, welke evenwel niets meer had „opgebracht” dan een fikse onweersbui, lachte het geluk mij op het laatst nog toe. Door en doornat slobberde ik over een veldweggetje en daar zat warempel op de hoogste tak van een struik de Grauwe Klauwier. Als een veldheer overzag hij de hele omtrek en speurde ijverig naar nog meer prooien, want hij had al enkele slachtoffers verzameld die hij aan doornen van de struik had geprikt.

Geen lieverdje

Deze algemene broedvogel van tuinen, boomgaarden en bosranden moet u beslist niet bij de zachtzinnige vogels onderbrengen. Zijn bijnamen: schat-, steen- en tuinekster wijzen op z'n **gelijkenis** met de ekster, maar namen als negendoder, vinkebijter, wurger en rode tuinvalk liegen niet omtrent de geaardheid van de Grauwe Klauwier. Trouwens, ook z'n wetenschappelijke naam *Lanius* (vleeshouwer, beul) *Collurio* (roofvogel) duidt op z'n minder zachtzinnige karakter. Eigenlijk peutert men er met dat *Collurio* behoorlijk naast, een overblijfsel uit lang vervlogen tijden. De systematische plaats van de Grauwe Klauwier is thans tussen de zangvogels bepaald. Vroeger had men namelijk de gewoonte om al wat maar een sterke kromsnavel, begeerte naar vlees en een behoorlijke portie bloedorstigheid vertoonde, onder de roofvogels te rangschikken.

Bruiloftsritueel

De zwarte teugel en oorstreek contrasteren fraai de blauwgrijze kop en voormantel van de Grauwe Klauwier. Hier sluit het rood van

de schouderveren en de rest van de mantel, overgaande in het donkere van de slagpenen, mooi aan. Dit effect wordt nog verhoogd door de nog donkerder staart, welke fraaie witte zomen vertoont. De onderzijde van zijn verenpakje is wit. Het wijfje moet het daarentegen met een veel eenvoudiger kleed stellen. Hierin domineren de bruine en lichtere kleuren.

In mei vieren de Grauwe Klauwieren bruiloft en het is gemakkelijk te zien hoe het mannetje zijn uitverkorene het hof maakt. Daarbij is het vaak potsierlijk bezig dit te voeden alsof het een jong is. Na deze vrijage wordt ernst gemaakt met de nestbouw. Hiertoe zoeken ze een niet al te hoge plaats uit in doornstruiken en lage dennen. Van plantestengels en mos bouwen ze een stevig, vrij groot nest waarin de vijf tot zes sterk in kleur variërende eitjes komen te liggen.

Lage jachtvlucht

Wanneer de Grauwe Klauwier zijn uitkijkpost heeft ingenomen is het zaak voor kevers, hommels en bijen, vliegen en sprinkhanen, maar ook veldmuizen en allerlei zangvogeltjes een flink eind uit de buurt te blijven. Ook jonge fazanten en patrijzen kunnen zich dan beter drukken.

Evenals de torenvalk verstaat de Grauwe Klauwier het kunststukje om bijna onbeweeglijk in de lucht te blijven staan. Doorgaans valt hij echter z'n prooi van een verheven standplaats aan en vervolgt deze dan laag over het veld vliegend.

Marteldood

Ook houdt hij er de gewoonte op na meer te vangen dan hij strikt nodig heeft. Het overschot prikt hij dan aan doornen, soms zelfs aan prikkeldraad. Het is beslist geen benijdenswaardige eer om deel van deze collectie uit te maken, want de slachtoffers zijn gedoemd de marteldood te sterven.

Vroeger beweerde men dan ook, dat de Grauwe Klauwier zijn maaltijd niet eerder begon voordat hij negen slachtoffers had gevonden. Aan deze bewering heeft hij natuurlijk de naam negendoder te danken.

Je zou het niet achter dit wreed vogeltje zoeken maar de Grauwe Klauwier is een vrij behoorlijke zanger en kan daarbij goed het gezang van andere vogels nabootsen. Natuurlijk heeft men vroeger (men was toen eenmaal fantasierijker) hierachter iets gezocht en het volksverhaal wil dan, dat de Grauwe Klauwier dit nabootsen doet om de vogeltjes naderbij te lokken om ze dan te grijpen.

Gedurende de zomer kan men hem in kleine groepjes zien zwerven. Dit duurt wel niet zo lang, want begin augustus tot in september trekken ze in de nacht naar warmere oorden om in april-mei naar ons land terug te keren.

DE VUURKRUI- TANGARA

Vuurkruintangara's (*Tangara parzudakii*) behoren tot een der mooiste soorten uit het geslacht *Tangara*. Vooral het kleurenpatroon van de kop is zeer karakteristiek voor deze opvallende tangara.

De vuurkruintangara noemt men ook wel vlammenkop- of zwartoortangara, en soms ook wel roodvoorhoofdtangara. De naam „zwartoortangara” is echter ongelukkig gekozen. Ook goudtangara's (*T. arthus*) worden onder deze naam verkocht. En verder heeft bijv. ook de zeldzame smaragdgroene tangara (*T. florida*) een scherp afgetekende zwarte oorvlek. In de „Encyclopedie voor de Vogel-liefhebber” (A. Rutgers) spreekt men echter ook over de zwartoortangara, bij de met de verkeerd gedrukte wetenschappelijke naam „*Tangara perzudankii*” aangeduide tangara-soort. De naam „vlammenkoptangara” tracht de enig mooie koptekening te karakteriseren. Op de overigens uitstekende kleurtekening van H. Heinzel zijn de verschillende kleurpartijen een ietsje te scherp begrensd, en in werkelijkheid is bijv. de zwarte oorvlek niet zo stijf driehoekig, waardoor de gehele kop een „vriendelijker” aanzien krijgt. In de „Kleine insekten- en vruchtenetende tropische vogels” (R. R. P. van der Mark) kan men bij de wetenschappelijke naam „*Tangara lunigera*” (waarmee de ondersoort *Tangara parzudakii lunigera* wordt bedoeld) de Nederlandse naam

„koningtangara” vinden. Als men deze tangarasoort in een beplante volièrre bijv. heeft zien „leven”, begrijpt men waarom deze werkelijk „koninklijke” vogel deze naam kreeg. De naam „vuurkruintangara” kan men m.i. echter beter behouden, alhoewel ook de naam „vlammenkoptangara” bijzonder aantrekkelijk en zeker specifiek is.

In de Engelse wetenschappelijke literatuur spreekt men over: Parzudaki's tanager, of black-eared tanager (zwartoortangara). De Engels talige vogelliefhebbers echter spreken over: scarlet-faced of flame-faced tanager, d.i. de tangara met het scharlakenrode of gevlamde aangezicht. In de Duitse literatuur schrijft men ook over: die Flammengesicht-tangare. En in Franse teksten treft men de namen: le tangara parzudakii, en le tangara à oreilles noires (of zwartoortangara), aan.

De wetenschappelijke soortnaam veranderde van *Tanagra* via *Calliste* en *Calospiza* tot *Tangara parzudakii*, wat eenvoudig Parzudaki's tangara betekent.

De vuurkruintangara komt in 3 ondersoorten voor in de subtropische en het bovenste gedeelte van de tropische zone van het Andesgebergte in Peru, Ecuador en Columbia. Bij alle ondersoorten zijn de geslachten gelijk getekend en gekleurd. De snavel is zwart en de poten zijn vuilgrijs, terwijl de ogen een warme, donkerbruine kleur hebben. De lengte be-

draagt ongeveer 15 tot 16 cm, terwijl de vleugel- en de staartlengte resp. rond 84 en 51 mm liggen.

De belangrijkste ondersoort, die ook het grootste verspreidingsgebied heeft, is de Tangara parzudakii parzudakii (Eng. Parzudaki's tanager). Een mooie kleurenfoto van deze ondersoort komt voor in „De Wereld der Dieren” (deel Vogels) van E. T. Gilliard (foto 199). Het voorhoofd, en een vlek achter en onder het oog, zijn scharlakenrood. De teugel, de omgeving van het oog, de kin, de bovenborst en een oorvlek zijn zwart. De bovenkop, de nek en de omgeving achter de zwarte oorvlek zijn goudgeel. De bovenrug, de vleugels en de staart zijn zwart. De rug, de stuit en de kleine en middelste vleugeldekveren zijn helder blauwgroen tot vuil zilverbruin. De grote vleugeldekveren hebben een vuilblauwe rand. De buitenrand van de grote vleugel- en staartveren is blauwachtig. De borst en de flanken zijn bruinachtig blauwgroen en het midden-gedeelte van de buik is kaneelbruin.

Deze ondersoort komt voor in Noordwest-Venezuela (in het zuidwesten van de provincie Tachira), in Columbia (op de westelijke hellingen van het oostelijke gedeelte van het Andesgebergte en ook de oostelijke hellingen in de provincie Nariño), en verder in Oost-Ecuador en Oost-Peru. Deze ondersoort wordt soms ingevoerd vanuit Ecuador.

De tweede ondersoort is Tangara parzudakii lunigera (Eng. Sclater's orange-headed tanager, d.i. Sclater's oranjekoptangara), verschilt van de T.p. parzudakii doordat de rode kleur op het voorhoofd en aan de zijkanten van de kop vervangen is door geel tot oranjegeel. De borst en de flanken zijn geelgroen en de rug is opaalachtig zwavelgroen. Een kleuren-tekening van deze ondersoort, gemaakt door H. Heinzel, komt voor op de frontpagina van het maandblad „De Vogelwereld” (nr. 8, 1971) te zamen met een goudmaskertangara (T. nigrocincta franciscaë) en een roodhalstangara (T. cyanocephala cyanocephala). De Latijnse ondersoortnaam lunigera betekent „maantjesdrager”, wat op de halve-maanvormige zwarte oorvlekjes slaat.

Deze ondersoort leeft in West-Ecuador, en in West-Columbia vanaf de San Juan-rivier zuidwaarts tot in het westen van de provincie Nariño. Ook deze vuurkruintangara wordt soms ingevoerd vanuit Ecuador, en deze ondersoort is de bovenvermelde „koningstangara”. In zijn Spaans sprekende herkomstgebied noemt men deze tangara „el terciopelo”, of „de fluwelen (tangara)”. Deze naam is ingegeven door het fluweelachtige uitzicht van de bovenkop. De bevedering van de vuurrode kruin bestaat nl. uit fijne zachte en rechtop staande veertjes, die bij het aanraken fluweelachtig aanvoelen. De derde ondersoort, Tangara parzudakii uru-

bambae, komt alleen voor in het beroemde dal van de Urubamba-rivier in de Zuidperuviaanse provincie Cuzco, waar in 1911 door de Amerikaanse archeoloog H. Bingham de ruïnes van de geheime stad Machu-Picchu van het volk der Inca's ontdekt werd. Deze ondersoort is waarschijnlijk afgebeeld op de kleurentekening.

Tangara p. urubambae lijkt op T.p. parzudakii, maar heeft een kortere, bredere en plattere snavel. Het voorhoofd en de wangvlek zijn donkerrood, terwijl de bovenkop en de bovenrug heldergeel zijn. De gele kleur strekt zich op de bovenrug verder uit dan bij de andere ondersoorten. De buikvlek is kleiner, zwak gestreept en minder warmbruin van kleur. In zijn verspreidingsgebied komt de vuurkruintangara voor in de oerwouden, waar ze steeds op zoek zijn naar insecten, die het voornaamste bestanddeel van zijn voedsel vormen en wordt aangevuld met allerlei vruchten en bessen.

Vlammenkoppen worden slechts in kleine aantallen ingevoerd. Elk jaar zijn er bij de vogelimporteurs wel een paar exemplaren te krijgen, maar zendingen van verschillende tientallen „parzudaki's” zijn vrij zeldzaam. Gedurende de laatste jaren waren bijv. in België alleen in 1970 noemenswaardige aantallen vuurkruintangara's verkrijgbaar.

R. R. P. van der Mark schreef reeds vroeger in „Onze Vogels” over de vuurkruintangara (nr. 10, 1968): „Deze soort is uitdagend fel gekleurd, spoedig uiterst tam, op het brutale af, snel afgehard en levendig, en het zou me niets verwonderen als er fokresultaten mee te behalen zijn, zo „thuis” voelt deze vogel zich in de volière, althans volgens mijn ervaringen met twee exemplaren.”

Kweekresultaten zijn er ondertussen nog steeds niet bekendgemaakt. Alhoewel deze tangarasoort bij de liefhebbers van „iets speciaals” nu en dan te zien is, betreft het toch meestal „tentoonstellingsvogels”. M.i. zijn er een paar factoren die een vlotte kweek van deze tangara's in de weg staan, nl. vuurkruintangara's zijn vrij duur (rond f 80,—), en worden weinig ingevoerd. De liefhebbers, waar een vijftal vlammenkoppen samen in een beplante volière rondvliegen (d.i. de vlugste manier om een kweekkoppel te selecteren) zijn zeldzaam. Indien men dan toch verder mocht raken dan een paar bevruchte eitjes, moet men bovendien rekening houden met het feit dat vuurkruintangara's meer insecten- dan vruchteneters zijn. En hun jongen zullen ze dus zeker met veel levende insecten willen grootbrengen.

In tegenstelling met Van der Mark, schrijft Bertagnolio P. in het Italiaanse maandblad „Ornithophilie” (nr. 4, 1969): „Pas ingevoerde exemplaren passen zich niet onmiddellijk aan

de nieuwe omstandigheden aan, ze gaan vlug bol zitten en worden dikwijls weinig actief t.g.v. spijsverteringsproblemen." Deze bedenkingen zijn m.i. volkomen juist. Persoonlijk kan ik de geestdrift van Van der Mark voor deze soort niet volledig delen. Mijn ervaringen met vuurkruintangara's bevestigen echter een vrij algemene regel: pas ingevoerde maar gezonde tangara's zijn gemakkelijk te acclimatiseren, maar tangara's die ingevoerd worden met ingewandsmoeilijkheden (en daar gaat het dikwijls om), blijven meestal gedurende een lange periode probleemvogels. Het grootste gedeelte van de pas ingevoerde vuurkruintangara's dat ik bij volgelimporteurs te zien heb gekregen, was trouwens om diverse redenen niet in een goede conditie. Met een vijftal vuurkruintangara's heb ik zelf enige „volière-ervaringen" kunnen opdoen. Spijtig kwam een drietal exemplaren in een betreurenswaardige algemene toestand in mijn bezit. Ondanks een lauwwaterbad, waardoor pas ingevoerde tangara's er meestal onmiddellijk wat beter gaan uitzien, en een intensieve verzorging in een verwarmde ziekenkooi bleek de overgang naar een volière-omgeving te veel van hun krachten te hebben gevraagd. Mijn eerste vlammenkoppen heb ik dan ook maar een paar dagen kunnen verzorgen.

Het tweetal pas ingevoerde vuurkruintangara's dat daarna in juli 1969 in mijn bezit kwam, bleek kerngezond te zijn. Na een kort verblijf van ongeveer 8 dagen in een beplante binnenvolière mochten ze, ook om wille van het warme weer ($\pm 25^{\circ}\text{C}$), onmiddellijk in de buitenvolière. 's Nachts slapen ze buiten in de dichte beplanting, en overdag namen ze langdurige zonnebaden. De vlammenkoppen schenen zich aangepast te hebben aan ons zomerklimaat. Maar na een vijftal weken begonnen beide vogels plots bol te zitten. Bij een onderzoek na het uitvangen, bleken beide tangara's sterk vermagerd te zijn. Ze werden onmiddellijk in een ziekenkooitje verzorgd, maar stierven toch binnen een paar dagen. Waarschijnlijk werden deze vuurkruintangara's te vlug in de buitenvolière losgelaten. Ze kregen werkelijk te weinig tijd om zich rustig aan de nieuwe levensomstandigheden aan te passen.

Vuurkruintangara's zijn meer insecten- dan vruchteneters. Meelwormen (en larven) en (verse of gedroogde) miereneitjes mogen niet ontbreken in hun dagelijks rantsoen. Mogelijk kan men aan de duidelijke behoefte aan dierlijke eiwitten van deze tangarasoort ook voldoen met het geven van bijv. een goed melk- of proteïnepoeder (Frisolac, Protifar, Hi-proteïn-plus, e.d.). Men kan door het zachtvoer ook een weinig fijn gemaakt rauw vlees mengen, en afwachten of de vogels het willen nemen. In de zomer kan men ook zo-

veel mogelijk levende insecten (spinnen, sprinkhanen, maden, regenwormen, kevers, e.d.) geven om de vogels toe te laten een zekere reserve aan te leggen om onze lange, trieste wintermaanden te doorleven. In plaats van een oliehoudend universeelvoer kan men deze tangara's ook beter wennen aan een mengsel van gedroogde insecten (Aleckwa, K. Claus, Haith's Prosecto, e.d.) Vruchten (vooral appels en bananen) mogen vuurkruintangara's ook graag, maar vruchten alleen voldoen niet aan hun behoeften.

Uit de literatuur blijkt dat geacclimatiseerde vlammenkoppen sterke vogels zijn, die in een buitenvolière beslist alle wisselvalligheden van ons zomerklimaat aankunnen. Op zonnige winternamiddagen kan men ze ook een vlieg-pauze in de buitenvolière geven. Bovendien zijn vuurkruintangara's een erg vredelievende tangarasoort, die met alle zachtvoer etende vogelsoorten overweg kan. Ze hebben bovendien een onopvallende, teruggetrokken levenswijze; ze zijn erg gereserveerd in de omgang met andere tangarasoorten en zijn meestal ergens op zoek naar levend voer. In een gemeenschapsvolière laten ze zich erg gemakkelijk van de voedertafels verjagen door agressievere tangarasoorten. Bij het uitdelen van bepaalde lekkernijen (meelwormen bijv.) moet men er wel op letten dat ook de vlammenkoppen het nodige krijgen.

Door zijn rustige gedrag is een vuurkruintangara ook een goede tentoonstellingsvogel. Een mij bekend exemplaar gedraagt zich sedert een paar seizoenen als een ideale en sterke kooivogel, die de „harde" tentoonstellingsperiode goed aankan. Hun koninklijke allure krijgen vlammenkoppen echter pas als ze tussen het struikgewas van een door de zon overgoten buitenvolière rondvliegen.

Vlammenkoppen blijven echter tot de omstreken tangarasoorten behoren, en uit de vermelde gegevens blijkt bijv. dat de vuurkruintangara na een zorgvuldige acclimatisatie een sterke tangarasoort kan worden, die heel wat aankan. Deze tangara's komen echter in hun herkomstgebieden meestal voor in de vochtige, subtropische gedeelten, waar ze een overvloed aan levend voer aantreffen. En daarom kunnen de overgang naar ons klimaat en de nieuwe voedersoorten hen wel moeilijk vallen. Bovendien worden ze na het vangen hoofdzakelijk met vruchten gevoerd, waardoor hun spijsverteringsstelsel in de war raakt, nog voor ze aan het transport toe zijn. De eerste maanden na hun aankomst zijn het dan ook dikwijls tere vogels, die tijdens hun aanpassingsperiode nauwlettend gevolgd moeten worden. Het geven van levend voer zal echter aan hun natuurlijke behoefte aan insecten voldoen en hen vlugger door die moeilijke periode heen helpen.

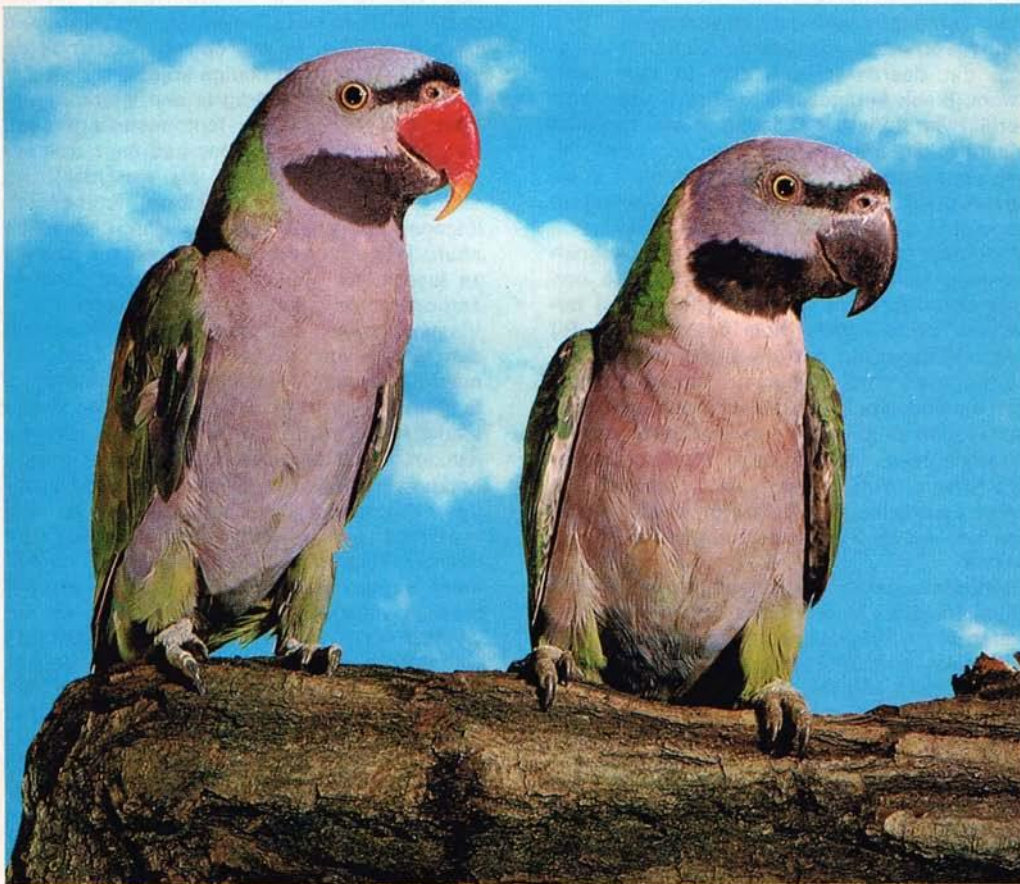
Mijn kweek met.....

DE ROSEBORST- BAARDPARKIET

door R. Troost

Foto: Horst Müller

*Rozenborst Baardparkiet
man + pop*

224

Wssel

De,

Een beschrijving van deze parkiet zal ik zo kort mogelijk maken. De man: grijze kop met blauw waas, bij de ogen een zwarte streep, rode snavel met daaronder, zoals de naam al zegt, tot vlak bij de poten. Verder is de vogel overwegend groen in verschillende schakeringen van licht- tot donkergroen. Als de vogel met de rug naar u toe zit, ziet u twee lichtgele strepen langs de vleugels. De pop is iets kleiner, met zwarte snavel en fletser van kleur. Na drie maanden vloog de man, na geschrokken te zijn, zich dood. Dus een nieuwe man gehaald. Alles ging goed. In 1970 hadden de vogels veel interesse voor het nestblok, wat resulteerde in 4 eieren, alle 4 bevrucht, doch door de droogte stierven de jongen met het uitkomen. Verder gebeurde er in 1970 niets meer.

Vroeg in het voorjaar van 1971 gingen ze weer paren. En ja hoor, 4 eieren. Nu had ik onder in het blok net boven de bodem twee gaten geboord en kon ik zodoende met een gietertje er water in gieten. Na ongeveer 3 weken werd de man onrustig en ja hoor, 3 jongen, helemaal kaal, wat ze dan ook de eerste 4 weken bleven. Na 8 dagen heb ik ze geringd. Na 8 weken kwamen de jongen het nest uit, geheel in de veren. De kop een beetje beige met de tekening van de strepen bij oog en kin in lichtgrijs, de snavel lichtroze en verder helemaal groen.

De ouders zijn voortreffelijk voor de jongen, precies als de Halsbandparkiet. De eerste tijd dat de jongen er uit zijn, is het wel een drukte van belang. De ouders gaan goed tekeer, als je bij de jongen in de buurt komt. De vogel is verder niet lastig, want in de volière ernaast kweek ik elk jaar Bruinoorparkieten, maar deze zijn veel lastiger en nieuwsgieriger.

Als voeding geef ik de Baardparkiet papegaaienvoer, met uitzondering van pinda's. Dus witte en gestreepte zonnepitten, miliet, gierst, paddy, ongepelde haver, hennep en tortelvoer. Elke dag krijgen de vogels krachtvoer (wat ik zelf maak en aan alle vogels geef, ook aan kanaries, tropen en kwartels), een kwart appel, een kwart sneetje brood en muur, zoveel ze lusten. Verder staat in mijn volière gras, waar ze graag in zitten te eten; wilgetakken worden ook steeds verstrekt. De volière is 4 meter lang, 1 meter breed en 2 meter hoog, met daarachter een nachthok van 75 X 60 X 100.

Mochten er meer mensen met deze parkiet kweken, dan gaarne bericht voor eventueel ruilen van de jongen.

GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.

Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.

Doodt feilloos alle insecten
in huizen, hokken,
kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

DE SCOTCH KANARIE

door H. Willems

„Geschiedenis en algemeen”

In dit en het volgend artikel worden de méést excentrieke postuurkanaries besproken. Deze keer is het dan de Scotch kanarie en de volgende keer wordt dat de Belgische Bult kanarie.

Eigenlijk had ik de Belgische Bult wel vóór de Scotch kunnen bespreken, maar ja ik heb de laatste keer gezegd dat nu de Scotch besproken zou worden, en dan houden we ons maar daaraan.

Wie een beetje kennis bezit van de Engelse taal, die weet dat met de naam „Scotch” voor deze kanarie gewoon „Schotse kanarie” wordt bedoeld. En deze naam houdt dan weer, overigens terecht, in dat dit postuurkanarieras als de nationale vogel van Schotland kan worden beschouwd.

Is het tot nu toe het zevende Britse postuurkanarieras dat besproken wordt, het is tevens het voorlaatste Britse ras dat in deze reeks besproken wordt. Naast dit en de reeds eerder besproken rassen, rest ons van de Britse postuurkanaries alleen nog maar de Fife kanarie (onder kenners: de miniatuur-Border). Er zijn nog méér rassen te bespreken, zoals de verschillende Frisé-rassen etc., maar verder dan een achtal (!) gaan de Britse rassen niet.

Nu is het zó, dat we deze halve-cirkelvormige kanarie wel onder de naam Scotch kennen, doch deze naam heeft hij niet altijd gehad! Aan het begin van de geschiedenis van dit ras was het bekend onder twee andere namen, nl. als de Glasgow Don en de Glasgow Fancy. Deze oude benamingen impliceren reeds dat het ras toentertijd slechts een beperkt verspreidingsgebied kende.

Het waren immers slechts de kanariekwekers uit de Schotse stad Glasgow, die zich erop hadden toegelegd om uit de Belgische Bult kanarie (!), een eigen ras te ontwikkelen, dat totaal verschillend zou zijn aan alle andere toen bestaande rassen. Misschien deden die kwekers dit toen wel met minder goede exemplaren Belgische Bult, doch dit doet niets af aan het feit wat zij gepresteerd hebben.

Wanneer nu precies de eerste Belgische Bult kanaries gebruikt zijn geworden met het doel

om de Scotch (Glasgow Don) te gaan kreëren, is niet bekend. Er zijn wel oudere beschrijvingen, en die zeggen ons dat het ongeveer rond 1830 moet zijn geweest dat de eerste pogingen werden gedaan met geïmporteerde Belgische Bult kanaries vanuit België: Zoals men wellicht nog weet, heeft de Belgische Bult een grote rol gespeeld in Groot-Brittannië bij de vervolmaking van toch minstens twee postuurkanarierassen (de Scotch en de Yorkshire: zie artikel in Onze Vogels van februari 1973). Natuurlijk had men niet direkt sukses (beter: niet direkt de gewenste vogel) met de pogingen om een halve-cirkelvormige kanarie te kreëren, doch ondanks dat dit alles slechts in een beperkt gebied gebeurde, kunnen we zeggen dat naar verhouding toch nog gauw het gewenste resultaat werd bereikt. Uit een oorspronkelijk meer hoekig gevormde kanarie wist men tot een meer gebogen vogel te geraken, die al gauw de bijnaam kreeg van Bird O'Circle (= cirkelvormige vogel), doch die echter officieel Glasgow Don en in mindere mate Glasgow Fancy werd genoemd.

Deze Glasgow Don bezat reeds de goed gebogen vorm zoals we deze bij de Scotch kennen, maar de kop en vorm van het lichaam waren voller dan die van de laatst genoemde. Trouwens, ook de afmetingen scheelden wel iets, want de oudere vogels waren gemiddeld 15½ cm groot. Bij de hedendaagse vogels mag de afmeting variëren van 17 tot 19 cm; dus nooit daaronder of daarboven komen.

Er is in de oudere lectuur sprake van dat er rond 1850 al een duizendtal Scotch Fancies (= de Engelse naam voluit) op de wedstrijden te zien waren in de Centrale Laaglanden van Schotland, en dit pleit dan weer voor de populariteit die het ras genoot. Die populariteit geraakte echter niet verder dan de eigen streek, en het laat zich dan ook gemakkelijk raden, dat het beperkte verspreidingsgebied op den duur bijna de doodsteek zou betekenen voor de Scotch kanarie als zelfstandig ras.

Nu was de Scotch ook al niet zo'n gemakkelijke vogel om mee te kweken (recentelijk ben ik tot de overtuiging gekomen dat dit kwam doordat er nogal vaak inteelt werd bedreven; hetgeen, zoals men weet, een degeneratie inhoudt. Tenminste, wanneer inteelt onoordeelkundig wordt bedreven (!) en het laat zich wel raden dat een dergelijke „slechte” naam zich wel gauw onder de kwekers liet verspreiden. De gevolgen logen er niet om, want het aantal vogels begon gestadig af te nemen. Natuurlijk waren de meningsverschillen onder de kwekers voor wat de ideale vogel betrof er mede debet aan dat de populariteit van het ras daalde. Hoe vreemd het echter mag klinken, de grootste meningsverschillen traden pas op toen men pogingen ondernam om weer wat „leven in de brouwerij” te brengen. Het was immers niet alleen zó dat het

ras qua aantal weer wat opgevijseld moest worden, maar óók de grootte behoefde verbetering. Terwijl men anderzijds ook nog de vorm iets wilde veranderen. De meningsverschillen zullen wel het nodige gekrakeel hebben opgeleverd, en uiteindelijk ontaardden zij in een soort Babylonische spraakverwarring, want op een zeker moment waren er niet minder dan vier types Scotch als het ideaal erkend!

Men begon rond 1870 met Hollands kanariebloed (gefriseerden), en denkelijk ook met de Belgische Frisé, toe te voegen aan de Scotch kanaries, om op verschillende punten een verbetering zien te bereiken, doch dit lukte slechts ten dele. De nakomelingen vertoonden immers in de meeste gevallen een krulling in hun bevedering. En het sterke van het verhaal is natuurlijk ook nog eens het feit dat dergelijke ruw-bevederde vogels het op de wedstrijd wonden (of mochten winnen) van de glad-bevederden. Hiertegen kwam menigeen in verzet, doch de problemen omtrent deze kwestie werden nooit geheel opgelost.

Gelukkig kunnen we nu zeggen dat alle problemen omtrent de vier types van de Scotch

zijn opgelost, want de Britse Old Varieties Canary Association heeft met ingang van januari 1973 nog maar één type als de ideale vogel aangehouden. Een tekening van dit type vindt men hierbij afgedrukt. De Scotch liefhebbers moeten hier dus goed op letten.

Toen verschillende Schotse kwekers eenmaal de smaak van het kruisen goed te pakken hadden, sloeg men erop los door met de Belgische Bult te gaan paren. En het wekt dan ook geen verwondering dat men op die manier op

een gegeven moment aan die vier erkende types geraakte. Ik zou hiervan wel voorbeeldtekeningen kunnen geven, maar doe dit liever niet. We kunnen blij zijn dat nu na zoveel jaren uiteindelijk een oplossing is bereikt.

Eén ding leverde die kruisingen natuurlijk weer wel op, want de Scotch kanarie geraakte als variëteit door een dieptepunt heen. De belangstelling nam weer toe en ook het aantal vogels groeide gestadig, en zie, de vogel geraakte nu ook verder in Schotland meer bekend. Het regionale was hij nu ontgroeid, en het lag voor de hand dat de vogel nu een andere naam zou krijgen. Het zal zo rond de laatste decennia van de 19e eeuw zijn geweest dat men de vogel de naam gaf van Scotch Fancy (= Schotse kanarie).

Nu lag het voor de hand dat het ras tot een zéér grote bloeiperiode zou geraken, maar de werkelijkheid viel nogal een beetje (zeg maar gerust: flink) tegen. Was de Glasgow Don erg streek gebonden, er geraakten er wel eens tot over de grens, de Scotch was dit minder, want hij genoot ook een betrekkelijke aanhang in de rest van Groot-Brittannië. De verwachte grote bloeiperiode bleef echter uit. En het gevolg hiervan was natuurlijk weer dat het ras langzaam maar zeker „to the point of extinction” (op het punt van uitsterven) geraakte. Niet dat het ras ooit totaal verdwenen is, dat niet, maar de basis werd toch wel erg smal.

Bij dit alles komt dan ook nog eens dat de beide Wereldoorlogen een forse streep hebben getrokken door dit alles. Doch ondanks dit, werden toch nog vogels geëxporteerd naar andere Europese landen, de Verenigde Staten en Japan; hoewel, dit heeft dan voornamelijk betrekking op de laatste decennia.

Toen ná de Tweede Wereldoorlog de balans werd opgemaakt, bleek dat er nog maar weinig Scotch kanaries voorhanden waren, en die waren dan in de handen van de meest fervente aanhangers van het ras. Zij zouden de nodige pogingen gaan ondernemen om het totale bestand weer iets op te vijzelen; en dit niet zonder succes.

Hoewel men ook in Groot-Brittannië nog altijd vindt dat de Scotch kanarie in aantal best nog wat groter kan worden, en dus meer aanhangers kan gebruiken, kunnen we zeggen dat op het moment de stand van zaken niet ongunstig is voor het ras.

In het jaarboek van de O.V.C.A. van 1972/3 kunnen we lezen dat de liefhebbers van de Scotch het afgelopen jaar 65 vogels hebben gekweekt, en dat men op dit ogenblik een bestand heeft van 101 exemplaren. Met dit aantal komt de Scotch bij de genoemde vereniging op de tweede plaats; de gefriseerden gaan op kop met 161, dan zien we de Scotch met 101, vervolgens de Lancashire met 32 (!), de Crested Norwich met 28 en als laatste de Belgische Bult

wij laten niets aan het toeval over

CéDé is een tot in alle voedingselementen uitgebalanceerd eivoer en bevat dan ook werkelijk alles waar vogels behoefte aan hebben. Ze hebben het gewoon hard nodig in kweek-, rui-, en rustperiode.

Laboratoriumonderzoek en voortdurende controle vormen mede de basis van CéDé vogelvoerders. De wereldbekende Dawe's Laboratories in Chicago en St. Niklaas onderzoeken het gehele jaar de door hen genomen monsters CéDé Eivoer. Deze kwaliteitscontrole waarborgt U een konstant hoogwaardig produkt.

Gun ze eivoer van CéDé,
ze zijn er dol op

Dawe's Laboratories,
Chicago, Illinois 60606 U.S.A.

Industriepark 18, St. Niklaas, België
Tel.; (03)76.53.41 (51)

VOGELVOEDERS

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

Ussel

De

met een aantal van 27. De aantallen hebben natuurlijk betrekking op de vogels die men op het moment van schrijven van het jaarboek in zijn bezit had, en dit weer alleen bij de leden van de O.V.C.A. Er zijn immers nog meer Scotch kanaries te vinden.

Zo heb ik persoonlijk op de afgelopen Wereldkampioenschappen C.O.M. te Rotterdam, die zo voortreffelijk georganiseerd waren door onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (!), verschillende Scotch kanaries kunnen aanschouwen, en die waren van inzenders uit Duitsland en België!

Nu zeggen ook de meest vooraanstaanden op dit gebied, dat de hedendaagse Scotch kanaries nog niet de afmeting hebben zoals de vogels van rond 1900, maar dat zij overwegend wel weer de goede vorm terug hebben. Tussen de toentertijd vier erkende types bevond zich ook het oorspronkelijk nagestreefde ideaal-type, dat een goede cirkelvorm bezat. Uiteindelijk is het toch weer dit ene type dat nagestreefd wordt, en het schijnt dat we eerstdaags weer zéér goede Scotch kanaries te zien zullen krijgen.

Geven de vorm en de grootte slechts weinig of geen verschil te zien met de vogels van een goede zeventig jaar terug, de in vakkringen bekende „nerve and action“ (= Nerveusheid en actie) ontbreken nog grotendeels. De hedendaagse standaard, die géén nieuwe is, schrijft nog altijd voor dat een vogel voldoende beweeglijkheid moet ten toon spreiden in de tentoonstellingskooi, doch het ontbreekt daar nog wel eens aan. In feite zou men de Scotch in zijn eigen speciaalkooi moeten tentoonstellen (in Groot-Brittannië streeft men ernaar, hoewel de Borderkooi óók goed kan voldoen) wil een vo-

gel optimaal tot zijn recht komen. De kooi voor de Scotch lijkt in grote mate op de kooi voor de Border (Brits model), en kan dus als alternatief dienen.

De bij onze Bond aanvaarde standaard-parkietenkooi voor de kleinere postuurkanariesrasen vind ik uitermate geschikt voor de vogels waarvoor ze bestemd is (de Gloster, Lizard, Border en Norwich), doch ik denk dat ze minder geschikt is voor de Scotch, die van origine een zeer levendige vogel heet te zijn.

Willen wij ook in Nederland terug naar de oorspronkelijk actieve Scotch, hoewel ik denk dat er slechts weinig vogels van dit ras in ons land zijn, dan moeten we in overweging nemen of het niet beter is om dit ras in de Borderkooi tentoon te stellen.

Tot slot van dit relaas wil ik nog een summier opsomming geven van de diverse punten van de Scotch.

De lichaamsvorm moet slank zijn, kop en hals beide goed smal, waarbij de hals goed lang is. De houding moet een goede cirkelvorm beschrijven, dus van de snavel tot de staart. De bevedering moet totaal glad aansluiten en de vleugelboegen een weinig 'uitgedrukt'. De poten moeten goed lang en licht gebogen zijn. De kleur speelt geen grote rol, want deze kan variëren van zuiver geel tot de verschillende gradaties van bont. De hedendaagse Scotch is een betere kweekvogel dan vroeger het geval was, dus weinig of geen pleegouders nodig, en hopelijk zal hij in ons land wat meer ahang mogen krijgen dan tot op heden het geval is.

De volgende keer wordt de Belgische Bult kanarie besproken. Tot dan.

UITSLAG „WITTE MOLEN” FOTO-WEDSTRIJD

De door Witte Molen, in het afgelopen Tentoonstellingseizoen, gehouden FOTO-WEDSTRIJD is een groot succes gebleken.

Uit de stroom van ingezonden foto's heeft een onafhankelijke jury een selectieve keus gemaakt. Afhankelijk van de originaliteit en visuele waarde voor de Witte Molen zijn ter versterking van de PRIJZENKAS van de vereniging „GELDPRIJZEN" toegekend.

Mocht uw vereniging niet tot de gelukkigen behoren, in het a.s. Tentoonstellingseizoen wordt wederom een kans geboden door deel te nemen aan de WITTE MOLEN FOTO-WEDSTRIJD.

De volgende verenigingen behoren tot de prijswinnaars:

f 150 De Gekleurde Zanger	Haarlem	f 50 Kanaria Charlois	Rotterdam
f 100 De Groenling	Uithoorn	f 50 Zanglust	Rijssen
f 100 Feijenoord	Rotterdam	f 50 De Vogelvriend	Simpelveld
f 100 Het Bonte Leven	Roggel	f 50 Vereniging	Schin op Geul
f 100 Ons Ideaal	Nijmegen	f 50 Ons Eigen Kweek	Zwartemeer
f 75 Vogelvreugd	Breda	f 50 Zang en Kleur	Opheusden
f 75 O.V.V.	Nijmegen	f 50 Vereniging	Diever
f 75 Vereniging	Gieter	f 50 Vereniging	Geldermalsen
f 75 Ons Genoegen	Zwijndrecht	f 25 Vogellust	Waspijk
f 75 De Nachtegaal	Herkenbosch	f 25 Vereniging	Ootmarsum
f 50 E.T.K.K. Ver.	Tilburg	f 25 Onder Ons	Gendt
f 50 Ornothophilia	Heerewaarden	f 25 De Rietvink	Geleen
		f 25 Vereniging	Moergestel

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opfokvoer - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

Sluis Ei-Krachtvoer is:

1. altijd konstant van samenstelling,
2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
3. zeer licht verteerbaar,
4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1 kg,
5. verrijkt met groente,
6. compleet kracht- en opfokvoer.

Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

BOEKENNIEUWS

In de serie 45-toeren platen die door het **Kosmos Verlag** in Stuttgart werden uitgebracht en waarop de zang van vele soorten vogels te horen is, is een tweetal nieuwe grammofoonplaten verschenen. Vroeger heette deze serie „Stimmen einheimischer Vögel“, maar nu deze twee nieuwe platen op de markt zijn gebracht heeft men de titel veranderd in „Stimmen europäischer Vögel“, want men is buiten de grenzen van Duitsland getrokken om de zang op te nemen van vogels die buiten Duitsland voorkomen.

Voor de plaat „**Stimmen europäischer Vögel 1**“ heeft de bekende auteur Dr. Claus König opnamen gemaakt in landen rond de Middellandse Zee en er zijn de volgende vogels op te horen: rose spreeuw, raaf, kalenderleeuwrik, dwergooruil, vale gier, Spaanse keizerarend, Moorse nachtzwaluw en sperwer.

Op de plaat „Stimmen europäischer Vögel 2“ kan men luisteren naar de roodmus, zuidelijke goudplevier, zwarte ruit, groenpootruiter, wilgengors, moerasneeuwhoen, bruinkopmees en de kraanvogel.

Dit zijn allemaal vogels die in Scandinavische landen voorkomen. De opnamen voor deze plaat werden gemaakt door Klaus Penski.

De kwaliteit van beide grammofoonplaten is uitstekend en het is zeer de moeite waard om de zang van vogels die ook in ons land vrijwel niet voorkomen te beluisteren.

De prijs bedraagt DM 9.80 per plaat.

M. de Jong

KANNIBALISME BIJ HUISMUSSEN

Was het u bekend, dan onder onze doodgewone huis-, tuin- of keukenmussen kannibalisme voorkomt? Althans ik wist het niet tot ik een briefje kreeg van de heer Jaspers uit Laren, die mij onder meer het volgende schreef: „Op 14 februari 1971 vloog een van de talrijke mussedames uit mijn omgeving zich dood tegen een van mijn vensters. Ze bleef daar even liggen en circa vijftien minuten later zat een musseman boven op het lijkje en begon aan de maaltijd! Hij begon aan de kop — hersens — en plukte later als een volleerde stootvogel de borst. Vanuit de luie stoel maakte ik een serie dia's, tot mijn vijfjarig dochttertje via de achterdeur en zonder mijn medeweten (wat goed bekeken was) haar medelijdend hart liet spreken en het slachtoffer weghaalde.“

Tot zover de brief van de boswachter. Het was me wel bekend, dat een koolmees af en toe „vreemde streken op zijn kompas“ heeft, maar van mussen heb ik hierover nooit iets gelezen. Een kennis van mij, die ik het moordverhaal vertelde, deelde mee, dat hij het wél eens eerder had gezien, maar dat waren mussen in gevangenschap!

Is er onder de duizenden lezers van „Onze Vogels“ wellicht iemand die hierover iets meer weet te vertellen?

Vogelvrienden

Zaterdag 23 juni a.s. hoopt onze vereniging „De Gekleurde Zanger“ haar 40-jarig jubileum te vieren.

Wij hebben receptie van 15.00 tot 17.00 uur in café Pasman te Lochem.

U bent van harte welkom.

CARPODACUS FRONTALIS

HOUS FINCH
HAUSGIMPEL
HUISVINK

Het geslacht Roodmussen telt circa 20 soorten, waarvan er ongeveer 6 voorkomen in de Verenigde Staten van Amerika.

De Mexicaanse Roodmus (*Carpodacus mexicanus*) is er een van en wellicht de meest bekende. Minder bekend is de Purpervink (*Carpodacus purpureus*). Tussen beide soorten is de Huisvink (*Carpodacus frontalis*) gerangschikt. Bij het horen van de naam „huisvink” is men geneigd te denken het met een inlandse vogel van doen te hebben, doch niets is minder waar. Een andere Nederlandse benaming is mij niet bekend, en afgaande op de vertaling van de Engelse en Duitse benaming dienen we het bij deze zo maar gewoon klinkende naam te houden.

Ze komen voor in de westelijke staten van Amerika en Noord Mexico en leven aan de randgebieden van grote vlakten in wijngaarden en tuinen doch in de nabijheid van woningen. Hun voedsel bestaat uit graszaden, vruchten en insecten. De nesten bouwen ze in hoofdzaak in of aan gebouwen, op balken van ramen, deuren etc., maar ook wel op horizontale takken van bomen. Het nest is nappvormig en bestaat uit dunne takjes, grashalmen, veren etc., van binnen gestoffeerd met paardehaar. De 4 tot 5 blauw-groene eitjes worden door het popje gedurende ongeveer 14 dagen bebroed. Meestal 3 legsels per seizoen.

Uiterlijk komen de huisvinken bijzonder veel overeen met de Mexicaanse Roodmus, alleen het rood is lang niet zo zuiver en helder van kleur. Een ander verschil is de kleur van de eitjes, die bij de „Mexicaanse” wit zijn met kleine zwarte puntjes.

In 1968 kocht een van onze lezers een koppel huisvinken, zonder overigens te weten dat het

huisvinken waren. Degene van wie hij ze kocht vertelde hem dat het Amerikaanse veelkleurenvinken waren. Dat „veelkleuren” was wel wat teveel gezegd. Ze gedijen in de goed beplante volière en in gezelschap van wat Europese wildzang bijzonder goed en ze hebben dan ook al menig nestje groot gebracht. Het zijn wel schuwe vogels en nestcontrole is bijna ondoenbaar.

De balts van de man is leuk om te zien. Met een grashalmpje in de bek draait hij met gespreide staart om het popje. Even stil zittend richt hij zijn gehele lichaam naar voren met opgezette kopveren waarna hij het popje, meestal enkele malen achter elkaar, bevliegt.

De zang lijkt veel op die van de kanarie, wat harder en iets minder melodieus.

Het popje bouwt alleen het nest en zo hoog mogelijk. De man verdedigt dan hun territorium zeer fel. Wanneer het popje het nest verlaat dekt zij met wat losse materialen de eitjes af. Als na ongeveer 14 dagen nadat de eitjes uitgekomen zijn de jongen op een stuntelige wijze uitvliegen, worden ze nog 14 tot 16 dagen door de ouders gevoerd. Zij vertoeven dan in hoofdzaak in het groen en pas nadat ze goed zelfstandig zijn en de vliegkunst beheersen kun je ze mèèr zien. Ze gelijken op het popje en geslachtsonderscheid is pas later mogelijk. Ook de man verliest in het najaar zijn gekleurde pakje om dat in het voorjaar weer terug te krijgen; het begin van de cyclus. Na de broedperiode wil het paartje weinig van elkaar weten en leven ze als het ware gescheiden.

Op een goed gevarieerd zaadmenu, aangevuld met wat fruit en tijdens de broedtijd met geweekt brood en maden, is er lange tijd plezier van de huisvinken te beleven en broedresultaten zullen niet uitblijven.

BOEKENNIEUWS

Uitgeverij Helmond N.V. heeft een fraai boek uitgebracht over het gedrag in de dierenwereld. De titel is „Zijn dieren anders?“ en de auteur is **Z. Veselovsky**. Een ieder die geïnteresseerd is in het gedrag van dieren zou dit boek moeten lezen. De laatste jaren is de wetenschappelijke belangstelling voor dit onderwerp zeer toegenomen en vooral de onderzoeken en de boeken hierover van Prof. Lorenz genieten grote bekendheid.

De wijze van benadering van het onderwerp en vooral ook de manier waarop de auteur er over schrijft maken dat iedere dierenvriend het boek met veel plezier zal lezen en er ook veel van zal leren met betrekking tot het gedrag van vele dieren.

De titels van enige hoofdstukken geven een idee over de inhoud van dit boek: „Kunnen wij dieren begrijpen?“, „Partnerwerving“, „Ouders en Kinderen“, „Het dagelijkse leven der dieren“ en „Lang is de weg naar het verstand“.

Het boek is geïllustreerd met vele kleuren- en zwart-wit foto's. De prijs van dit aanbevolen boek is slechts f 14,50.

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbuls, Drongo's, Pitta's, Baardvogels, Saffraanvinken, Toekans, Toekanettes, Spreeuwen, Tangara's, Rallen, Dayallijsters, Damalijsters, Bladvogels, Schamalijsters, Irenebullbuls, Wielewalen, Ind. scharrelaars, Gaaien, Wida's, Duijfjes, Kwartels, Ara's, Papegaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes, Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Helligeweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675, b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

Amerik. elektr. broedmachientje voor 18 kwartel-eitjes of andere, met handleiding.

f. 30.-

Incl. BTW franko remb. + reserVELamp
Vele dankbetuigingen

VAN WAARDHUIZEN

LEIDERDORP - v. d. Valk Boumanweg 204
Telefoon 01710 - 3 08 37

VOZANO's VOGELHANDEL

HOOGSTRAAT 203 - VLAARDINGEN (HOLLAND) - TELEFOON 010-344576

Rode Kardinalen	45,— p.p.	Oogstreepedelzangers	12,50 p.p.
Dom. Kardinalen	17,50 p.st.	Blauwfazantjes	8,50 p.p.
Mantelkardinalen	19,50 p.st.	Goudmussen	7,— p.p.
Roodkuifkardinalen	19,50 p.st.	Diamantduifjes	14,50 p.p.
Mex. nonpareils	45,— p.p.	Chin. dwergkwartels	9,50 p.p.
Regenboogvinken	45,— p.p.	Chin. dwergkwartels (zilver)	19,50 p.p.
Saffraanvinken	22,50 p.p.	Rode druppelastr.	55,— p.p.
Pelzensaffraanvinken	19,50 p.p.	Zwartmaskerduifjes	19,50 p.p.
Boliviakardinaaltjes	35,— p.p.	Spitsstaartmadines	35,— p.p.
Calif. kuifkwartels	45,— p.p.	Binsenastrilden	45,— p.p.
Witkeelpaapjes	19,50 p.p.	Diamantvinken	50,— p.p.
Argent. kanaries	15,— p.st.	Rode tangara's	65,— p.st.
Napoleons	6,50 p.p.	Bl. zwarte tangara's	37,50 p.st.
Teugelastrilden	10,50 p.p.	Veelkleurentangara's	45,— p.st.
Ekstertjes	7,50 p.p.	Roodbuikvliegenvangers	135,— p.p.
Goudbukjes	11,50 p.p.	Witkopschamalijsters	65,— p.st.
Jap. meeuwjes	7,50 p.p.	Schamalijsters	57,50 p.st.
Tijgervinkjes	8,50 p.p.	Goudvoorhoofdbladvogels	45,— p.st.
Zilverbekjes	6,— p.p.	Bl. vleugelnachtgalen	40,— p.st.
Loodbekjes	6,— p.p.	Zilverroornachtgalen	50,— p.st.
Zebravinken	v.a. 7,50 p.p.	Bl. wangbaardvogels	45,— p.st.
Driekleurnonnen	7,50 p.p.	Dayallijsters	45,— p.st.
Muskaatvinken	7,50 p.p.	Damalijsters	47,50 p.st.
Zwartkopnonnen	7,50 p.p.	Zuidaf. gele brilvogels (Zosterops senegalensis andersoni)	32,50 p.p.
Witkopnonnen	8,50 p.p.	Valkparkieten	35,— p.p.
Bandvinken	7,50 p.p.	Roodrugparkieten	45,— p.p.
Roodkopamadines	22,50 p.p.	Agap. Fischeri	47,50 p.p.
Rijstvogels	9,50 p.p.	Agap. Personata	57,50 p.p.
Witte Rijstvogels	45,— p.p.	Agap. Roseicollis	37,50 p.p.
Rode Kroonvinken	35,— p.p.	Grijze Roodstaartpapegaaien	v.a. 175,— p.st.
Staalvinken o.k.	8,50 p.p.		
Geelnekparadijswida's	22,50 p.p.		
Roodschouderwida's	27,50 p.p.		
Fisherwida's	55,— p.p.		
Purpergranaatastrilden	75,— p.p.		
Grijze Kroonvinken	12,50 p.st.		
Melba astrilden	40,— p.p.		
Ind. nonpareils	19,50 p.p.		
Edelzangers	9,50 p.p.		

Verzending rembours,

VRACHT REKENING KOPER

Geopend: ma. t/m za. van 8.30 uur tot 18.00 uur

Wij kopen en rullen ook vogels.

BELANGRIJKE MEDEDELINGEN

ADSPIRANT KEURMEESTERS

Zaterdag 26 mei a.s. wordt er te Hilversum een studiemiddag gehouden voor alle aspirant keurmeesters, zowel voor tropen, parkieten, zang- en kleurkanaries. De middag zal geheel in het teken staan van de preventieve en aktieve ziektebestrijding bij de vogels. De heer Hofstra, ter zake zeer deskundig, zal mede aan de hand van dia's een uiteenzetting over deze materie geven.

Aangezien keurmeesters een algemeen voorlichtende taak hebben, wordt in het vervolg van de examenkandidaten zeker enige kennis omtrent ziekte en ziekteverschijnselen verwacht.

Deze studiemiddag, welke gehouden wordt in café-restaurant „Het Zwarte Paard”, Larenseweg 1, achterzijde van het station, en om 14.00 uur aanvangt, is derhalve een unieke gelegenheid om de nodige kennis op te doen.

Legitimatiebewijs ter paravering meebrengen s.v.p.

Op dezelfde dag en plaats, maar dan om 10.00 uur 's morgens, is er speciaal voor aspirant kleurkanariekeurmeesters een bijeenkomst waar zowel praktische als theoretische zaken aan de orde zullen komen.

Het is gebleken dat sommige aspiranten nu reeds voor het seizoen 1973 geheel zelfstandig keuringen hebben aangenomen. DIT IS ONDER GEEN ENKELE VOORWAARDE TOEGESTAAN. Zowel aspiranten als afdelingssecretarissen dienen hiervan goede nota te nemen.

Volgens artikel 35 van het keurmeestersreglement dient een aspirant minstens 2 keurseizoenen te hebben bijgezet bij tenminste 5 verschillende keurmeesters en dient om tot het examen te worden toegelaten minimaal 10 maal te hebben bijgezet en door de betrokken TC te geven cursus met voldoende resultaten te hebben gevolgd. Gezien het grote belang van deze bijzittingen, wordt de afdelingsbesturen alsmede de keurmeesters vriendelijk verzocht hieraan zoveel mogelijk medewerking te verlenen.

STANDAARDEISEN GRASPARKIETEN

Als eerste van een lange reeks standardeisen, welke thans in bewerking zijn, zijn vanaf heden de standardeisen grasparkieten verkrijgbaar. Het is een losbladig werk dat u in elke ringband kan opbergen. De ringband wordt NIET bijgeleverd gezien die in elke plaats wel verkrijgbaar is. Het is een bijzonder waardevol geheel geworden dat werkelijk onmisbaar is voor elke grasparkietkweker. U vindt daarin niet alleen HOE een bepaalde grasparkiet er uit moet zien maar ook keurtechnische aanwijzingen, kleurvererving, vederstructuur, vorm en type van de vogel, en een beknopte algemene erfelijkheidsleer. Bijna 100 pagina's boordevol gedegen informatie. U kunt deze standardeisen bekomen door storting van f 15,- op giro 1148324 t.n.v. N.B.v.V. te Bergen op Zoom, onder vermelding van „stand. grasp.”. Na binnenkomst van uw betaling wordt het werk u franco toegezonden.

ANDERE STANDAARDEISEN ZIJN NOG NIET GEREED. Zodra deze verkrijgbaar zijn wordt dit op dezelfde wijze gepubliceerd.

NIEUWE AFDELINGEN

Wij mogen de volgende afdelingen van harte welkom heten in onze organisatie: Moerkapelle en Delft in distrikt Zuid-Holland, Vleuten-De Meern in distrikt Utrecht en Rijssen 2 en Geesteren in distrikt Overijssel. Wij wensen hun alle erg veel sukses.

Opgeheven zijn de afdelingen Hollandsche Veld en Hoogeveen 2 door fusie met Hoogeveen 1 en de afdeling Hoogvliet 1 door fusie met afdeling Hoogvliet 3. Er zijn zowel in het Drentse als in het Zuidhollandse Hoogvliet verstandige besluiten genomen. Bundeling van krachten geeft sterke gezonde afdelingen.

LEDENSTAND

Na verwerking van de aprilmutaties hebben we de balans weer eens kunnen opmaken. Om maar met de deur in huis te vallen, de veertigduizendste is er nog niet. Gedurende het eerste kwartaal

hebben we niet minder dan 3281 mutaties verwerkt. 1527 nieuwe leden werden ingeschreven, 1754 werden afgevoerd. De juiste stand was op 1 april 39.549 leden. Er lopen nog talloze ongeorganiseerde vogelliefhebbers rond. Perspektief genoeg, maar je moet er dan wel wat aan doen. Komt mensen, als elke afdeling in dit kwartaal twee leden meer heeft dan in het vorige kwartaal zijn we er. Als er afdelingen zijn die een speciale ledenwerfaktie op touw willen zetten kunnen deze bij het bondsbureau strooifolders aanvragen. Per 1 juli a.s. sluiten we het thans lopende kwartaal weer af. Zouden we er dan al zijn? Welke afdeling pakt de 40.000-ste? Voor die afdeling ligt er in elk geval al f 250,- klaar.

AFDELINGSBESTUREN

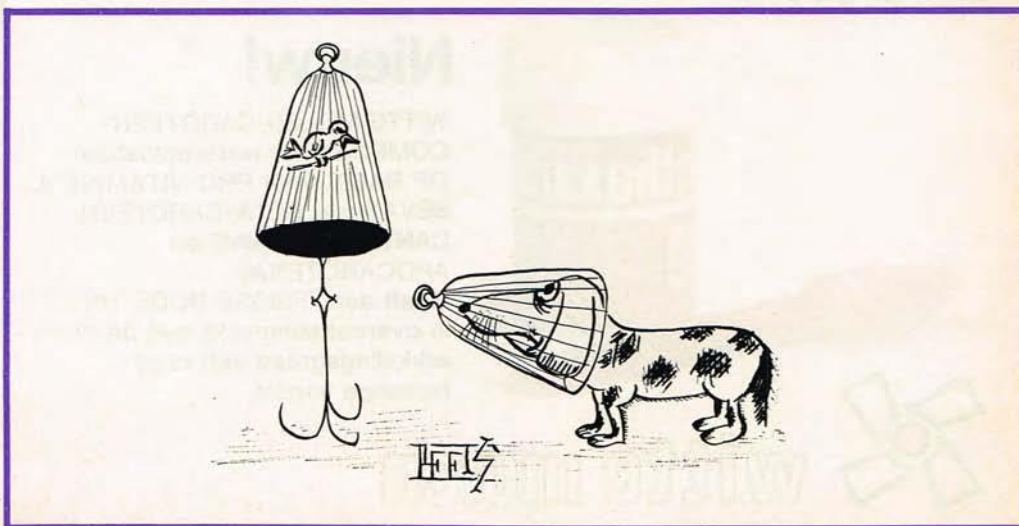
We hebben onze boekhouding gereorganiseerd en om het nieuwe systeem optimaal te laten functioneren is het NOODZAKELIJK dat u bij elke betaling HET KODENUMMER VAN UW AFDELING vermeldt. Nog steeds ontvangen we betalingen waarop noch de naam van degene die het heeft overgemaakt, noch de reden van betaling vermeld staat. Je zoekt je vaak wezenloos totdat je een boze brief van een afdeling ontvangt waar de bestelling blijft. Wiens schuld is het dan? In verschillende afdelingen is men na hun gehouden jaarvergadering tot bestuurswisselingen gekomen. Vaak weten de nieuwe functionarissen van niets. Er bestaat een goede handleiding voor ze, in de vorm van „Het Groene Boekje”. Het is nog steeds verkrijgbaar voor de weggeefprijs van slechts f 1,50.

OVERLEDEN

L. Beumer, Wageningen; C. van Vliet, Kockengen; A. van Hengel, Barendrecht; W. Maagdelyjn, Katwijk; K. Rozendaal, Dussen; H. J. Lap, Slikkerveer; G. Voerman, Ermelo; E. Ponstein, Doornspijk; Th. de Graauw, Waspik; J. Langkamp, Enter; A. Herrebrugh, Ermelo.
Dat zij rusten in vrede.

VAKANTIE

Het bondsbureau is van 2 tot en met 13 juli GESLOTEN.
Tenslotte wensen wij u alvast prettige en zonnige pinksterdagen en wat de schoonmaak betreft denk aan het milieu.

ZONLICHT

UIT UW STOPKONTAKT

DAT IS ... **TRUE-LITE**

voor gelukkige vogels

De enige - gepatenteerde - buislamp met het volledige zonnespectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balkarmaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:

HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.

Mathenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

Kleurstimulators

CANTHAXANTHINE - wateroplosbaar -

Voor de ontwikkeling van een "INTENSIEF RODE KLEUR" is zuivere canthaxanthine - wateroplosbaar - uitermate geschikt.

Nieuw!

WITTE MOLEN CAROTEEN-COMPOSITIE - wateroplosbaar - OP BASIS VAN PRO-VITAMINE A. BEVAT o.a. BETA-CAROTEEN, CANTHAXANTHINE en APOCAROTENAL. Geeft een "FRISSE RODE TINT" in overeenstemming met de ontwikkelingsgraad van roodfactorige vogels.

witte molen

„ANIMALI“ INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

DEX-CI-CO

beaphar

RAALTE HOLLAND

een insectenmiddel, enig in de vogelwereld, bevat geen kontaktvergift en is voor mens en huisdieren absoluut onschadelijk, zonder risico te gebruiken.

BEA CORI

bij aandoeningen van neus-en keelslijmvliezen, bloedarmoede, longontsteking en slechte toestand door oververmoeidheid en infectieziekten.

beaphar
RAALTE HOLLAND

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

Valkparkiet	35,— p.p.	Zebravinken, wit	9,— p.p.	Zwartmaskerduifjes	20,— p.p.
Grasparkiet	10,— p.p.	Zebravinken, masker	11,— p.p.	Peru duifjes	30,— p.p.
Albinoparkiet	12,— p.p.	Zebravinken,		Tijgervinken	7,50 p.p.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	zilvervleugel	11,— p.p.	Mex. nonpareil	45,— p.p.
Deensbonte parkiet	12,— p.p.	Driekleurnonnen	6,50 p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Rijstvogel	10,— p.p.	Indigo vink	17,50 p.st.
Idem, zilver	15,— p.p.	Geelstuit Edelzanger	11,— p.st.	Rode boskwartel	30,— p.p.
Idem, isabel	20,— p.p.	Zwartkopnonnen	7,50 p.p.	Coromandel kwartel	40,— p.p.
Witkop nonnen	7,50 p.p.	Parelhalsbandamadine	37,50 p.p.	Himalaya sijsjes	17,50 p.st.
Napoleons	5,50 p.p.	Or. Blauwfazantjes	12,50 p.p.	Blauwfazantje	7,50 p.p.
Diamantvinken	50,— p.p.	Blauwkop blauwfazantjes	22,50 p.p.	Roodkuif kardinaal	22,50 p.st.
Roodkop gouldamadine	65,— p.p.	Loodbekjes	5,— p.p.	Aurora astrilde	20,— p.p.
Driekleur pap. amadine	52,50 p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Kwartel astrilde	20,— p.p.
Spitsstaartamadine	35,— p.p.	St. Helena-fazantjes	15,— p.p.	Goud voorhoofd parkiet	65,— p.p.
Ceresamadine	35,— p.p.	Gele Rietvinken	90,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.
Binzenastrilde	45,— p.p.	Muisparkieten	40,— p.p.		
Gordelgrasvinken	35,— p.p.	Halsbandparkieten	30,— p.p.	1-1 Blauwfazantjes	
Ag. Fisheri	50,— p.p.	Rode Kardinaal	25,— p.st.	1-1 Blauw Grijs Roodstaartjes	
Rode druppelastilde	70,— p.p.	Idem, pop	25,— p.st.	1-1 Ekstertjes	
Japanse meeuwtjes	7,— p.p.	Saffraanvinken	35,— p.p.	1-1 Loodbekjes	
Grijsa Roodstaart- papegaai	175,— p.st.	Roodoor bul-buls	17,50 p.st.	1-1 Napoleontje	
Diamantduifjes	20,— p.p.	Kanarie, man	12,50 p.st.		Samen voor f 27,50
Idem, zilver	40,— p.p.	Oranjekaakjes	7,50 p.p.		
Guinea duiven	70,— p.p.	Goudbuikjes	9,— p.p.		
Zebravinken, grijs	7,— p.p.	Edelzangers	10,— p.p.		
Zebravinken, isabel	7,— p.p.	Mozambique sijsjes	10,— p.p.		
		Zilverbekjes	5,50 p.p.		

Eerste pinksterdag gesloten — Tweede pinksterdag van 9 tot 2 uur geopend
's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 9 tot 2 uur geopend

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

DE - NATUUR - EVENAREN IS EEN MOEILIJKE OPGAVE!

In de natuur zal de vogel instinktief stoffen opnemen die nodig zijn voor het goed functioneren van het lichaam.

MEESTAL ZIJN HET KLEINIGHEDEN - NÉT dat kleine beetje - DIE DE NATUURLIJKE VOEDING COMPLEET MAKEN.

WITTE MOLEN - zaadmengsels - bestaan uit volledig uitgerijpte zaden, streng geselecteerd en geschoond.

Voor elke vogelsoort uiterst zorgvuldig samengesteld - afgestemd op de behoefte aan - EIWITTEN - KOOLHYDRATEN en VETTEN die vogels hebben.

OM HET PAKKET AAN OPBOUWSTOFFEN TE KOMPLETEREN IS "ALLESTERIN"® TOEGEVOEGD.

De "CONDITIEKORREL" boordevol vitale stoffen die de vogel in de natuur opneemt.

"ALLESTERIN"®

bevat o.a. vitamine A-D₃, C-E-K₃, het vitamine B-complex zoals B₁-B₂-B₆.

"ALLESTERIN"®

bevat tevens Calcium, Fosfor, Natriumchloride, Magnesium, Mangaan, Zink, Koper en Jodium.

Vandaar dat WITTE MOLEN deze toevoeging aan het voer "ALLESTERIN" heeft genoemd.

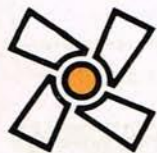
"ALLESTERIN"®

aangepast naar de behoefte van de verschillende vogelsoorten, ter onderscheiding is de korrel gekleurd.

De - GELE - korrel voor kanaries en wildzang, de - GROENE - voor parkiet-achtigen en de - ROSE - voor tropische vogels.

**WITTE MOLEN VOEDERS MET "ALLESTERIN"®
VOOR EEN NATUURLIJK VOEDINGSPATROON.**

witte molen

Wissel

De